Birlik

SAYI: 6
26 MART 1979
FİYATI: 10 TL.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

142. maddenin iptalini görüşmeyen

ANAYASA MAHKEMESİ'NİN GEREKÇESİ ANTİ-DEMOKRATİKTİR

TSİP'in düzenlediği "demokratik hak ve özgürlükler,, toplantıları devam ediyor

Tarsus Toplantısı

TARSUS

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin yurt çapında sürdürdüğü «Demokratik Hak ve Özgürlükler» toplantılarından biri de 17 Mart günü Tarsus'da yapıldı. Salonu dolduran emekçilerin «İş - Ekmek - Hürriyet» mücadelesini hep bir ağızdan coşkuyla sloganlaştırdıkları toplantının ilk konuşmasını TSİP bölge sekreteri Yaşar Gökoğlu yaptı.

Gökoğlu konuşmasında «Faşizme karşı siyasal demokrasinin korunup geliştirilmesi, faşist tertiplerin boşa çıkarılması, son derece kötü olan yaşam koşullarının iyileştirilmesi, ekonomik - demokratik haklarımıza yönelmiş saldırıların boşa çıkarılması için halk güçlerinin birliğini sağlamamız, ilkeli ve programlı ortak mücadele cephesini kurmamız zorunludur,» diyerek TSİP'in bu yöndeki politikalarını vurguladı.

Daha sonra konuşan TSİP MYK üyesi Veli Gürcan, Partisi'nin düzenlediği toplantıların kapsamı ve amacı hakkında kısa bir açıklamada bulunduktan sonra, konuşmasını, yanlış demokrasi mücadelesi anlayışıyla yola çıkanların maceracı tutumlarını ve saldırılar karşısında gerileyen veya ortak mücadele platformundan kaçan grupçu anlayışların eleştirisini yaparak sürdürdü ve sözleri şöyle bağladı:

«TSİP başından beri ve ısrarla, demokrasi güçlerinin birliği sorununu gündeminin başında tuttu. Bunu, bilinin bir gereği olarak yaptı. Bir türlü çözülemiyen «cephe» sorununun altında yatanın, esasında Parti sorunu olduğunu bildiği için böyle yaptı. Bunu yaparken de demokratik görevleri ertelemeden ve hatta gerektiğinde demokrasi mücadelesini öne çıkararak, halk güçlerimizin somut taleplerine öncülük yaptı. İşte bu kampanyamız, bunun en somut ve yakın örneğidir.»

Veli Gürcan Tarsus Toplantısında Konuşurken

KIRŞEHİR

TSİP'in Kırşehir toplantısı 18 Mart'ta Saray sinemasında yapıldı. Bu gecenin özelliği Kırşehir tarihinde ilk kez böyle bir toplantının yapılıyor olmasıydı. Kalabalık bir izleyici topluluğunun coşkuyla katıldığı toplantının açış konuşmasını TSİP GYK Üyesi Ahmet Melek yaptı ve içinde bulunduğumuz özgül koşullarda demokratik hak ve özgürlükler için verilen mücadelenin güçlendirilmesinin taşıdığı önemi belirterek tüm demokrasi güçlerinin faşizme ve gericiliğe karşı eylem birliğinin gereğine değindi.

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu ise ülkemizde temel insan haklarına yönelik çok yanlı baskı ve saldırıları kınadı. Faşist saldırganlığın ve gericiliğin emellerini ve planlarını sergiledi. 141 ve 142. maddeleri, siyasal partiler üzerindeki baskıları, sıkıyönetim uygulamalarını, mazlum milletin ulusal demokratik mücadelesine ve taleplerine karşı egemen gericiliğin dinmek bilmez düşmanlığını eleştirdi.

TSİP Genel Sekreteri, faşizme, emperyalizme gericiliğe ve tekellerin egemenliğine karşı verilmekte olan topyekün mücadelenin başarısını ve nihai zafer yolunun ancak ve ancak halk güçlerinin birliğinden geçtiğini ve bu birliğin ana ekseninin işçi sınıfı öncülüğündeki siyasal iktidar mücadelesi olduğunu vurguladı. Kitlelerin içinde bulunduğu hoşnutsuzluktan yararlanmak isteyen faşistlerin ve işbirlikçilerinin hüsrana uğratılması için, sosyalist hareketin birliğinin sağlanması ve tüm devrimci, ilerici demokratik güçlerin birlikteliğinin kurulması zorunluluğunu vurguladı.

Geceye, Aşık İhsani, Sinem Bacı ve SGB Korosu programlarıyla katıldılar.

KAYSERİ

TSİP'in Demokratik Hak ve Özgürlükler Kampanyası'nın Kayseri toplantısı 17 Mart günü Büyük Sinemada kalabalık bir izleyici topluluğunun katılımıyla yapıldı.

Açış konuşmasında TSİP İl sekreteri Mehmet Şıhlaroğlu, Kayseri merkezinde faşist terör ve saldırganlığın arttığını, ülkücü komandoların bazı mahalleleri ve ana caddeleri kontrol altında tuttuğunu, emniyetin ve mülki amirlerin ise bütün bu zorbalıklara seyirci kaldığını belirtti. Faşizmin ve gericiliğin Kayseri'deki varlığının sınıfsal tabanını ve etki alanını özetledi. Faşistlerin sürekli olarak TSİP'e, TİP'e TÖB-DER ve devrimci demokrat, ilericilere saldırdığını söyleyerek, faşizme karşı olan tüm güçlerin vakit geçirmeksizin ortak ve etkili anti-faşist mücadelesinin önemini vurguladı.

Daha sonra İlerici Gençler Derneği adına konuşan Erdal Tümtürk, günümüz Türkiye'sinde faşist saldırganlığın vardığı boyutlara işaret etti, 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasını istedi, anti-faşist, anti-tekelci, anti-emperyalist güç ve eylem birliği gereğini vurguladı.

TÖB-DER Bölge temsilcisi Sadık Attila ise demokratik öğretmen hareketinin toplumsal mücadeledeki yerine değinerek, tüm kamu personeline grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı talebini dile getirdi, öğretmenlere yönelik saldırı ve baskıları protesto etti.

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, devrimci-demokrat güçlerin bir yandan faşist terör ve tehdit, öte yandan sosyal demokrasi eliyle uygulanan anti-demokratik baskılar altında bulunduğunu belirtti, TSİP'in sıkıyönetim konusundaki eleştirilerini dile getirdi. Yusufoğlu, son zamanların emperyalist finans kuruluşlarına ve yerli tekelci gruplara yeni bir ödün olduğunu söyledi, «tekelci sermayenin yolaçtığı ekonomik bunalımın bedelinin emekçilere yeni külfetler yükleyerek halkımıza ödettirilmek istendiğini» belirtti. Sosyalist ve demokratik birlik sorununun taşıdığı ivediliği vurguladı.

Siyasal konuşmaların yanısıra Aşık İhsani, Sinem Bacı, Partili ozan İbrahim arkadaş ve Sivas SGB işçi folklor ekibi de programlar sundular.

GAZİANTEP

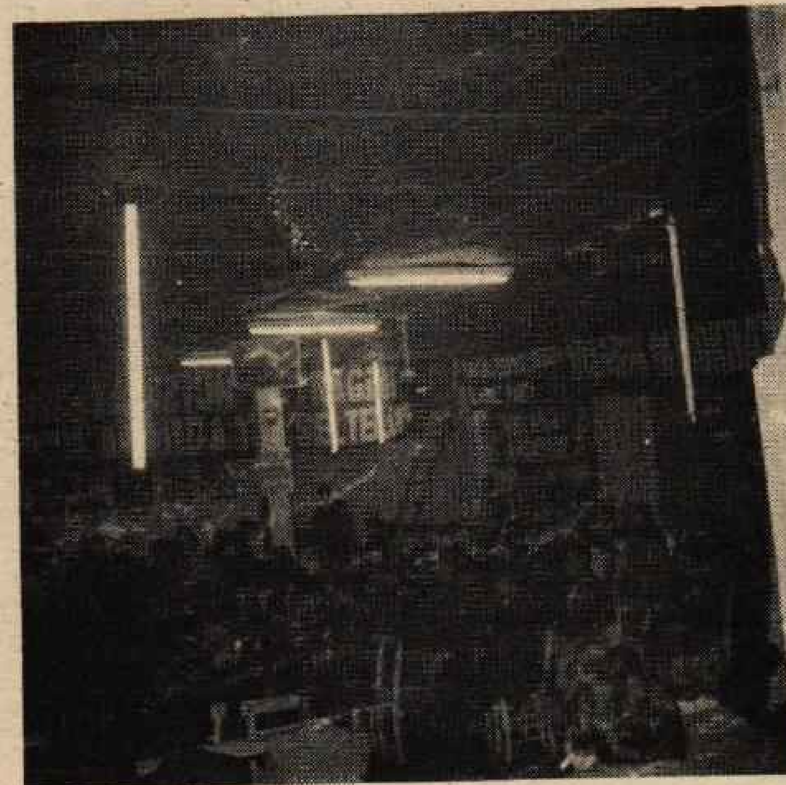
TSİP Gaziantep İl örgütünün, merkezi kampanya gereğince düzenlediği «Demokratik Hak ve Özgürlükler» toplantısı 18 Mart Pazar günü Alleben düğün salonunda yapıldı.

Sıkıyönetim komutanlığının, önce izin verip, sonra da yapılmasını engellemek için her türlü baskıyı denediği toplantı başladığında, bütün baskılara ve yıldırma girişimlerine karşılık, işçiler ve emekçiler salonu doldurmuş bulunuyordu.

Açış konuşmasını yapan TSİP İl Başkanı Mustafa İzci, Partisi'nin düzenlediği toplantıların, demokratik mücadele açısından taşıdığı önemi vurgulayarak, bu toplantının ortak yapılması önerilerini önce, «olumlu» karşıladıkları halde, ortak mücadele görevini savsaklayan diğer siyasal kuruluşların ve demokratik örgütlerin tutumunu eleştirdi. İzci konuşmasının son bölümünde, emekçilerin, iktidar mücadelesini kimlerin, hangi ölçüler içinde ve kararlıca yürüttüğünü yakından izlediklerine değinerek, bunun, «ileride mutlaka kazanacağımızın bir kanıtı» olduğunu belirtmiştir.

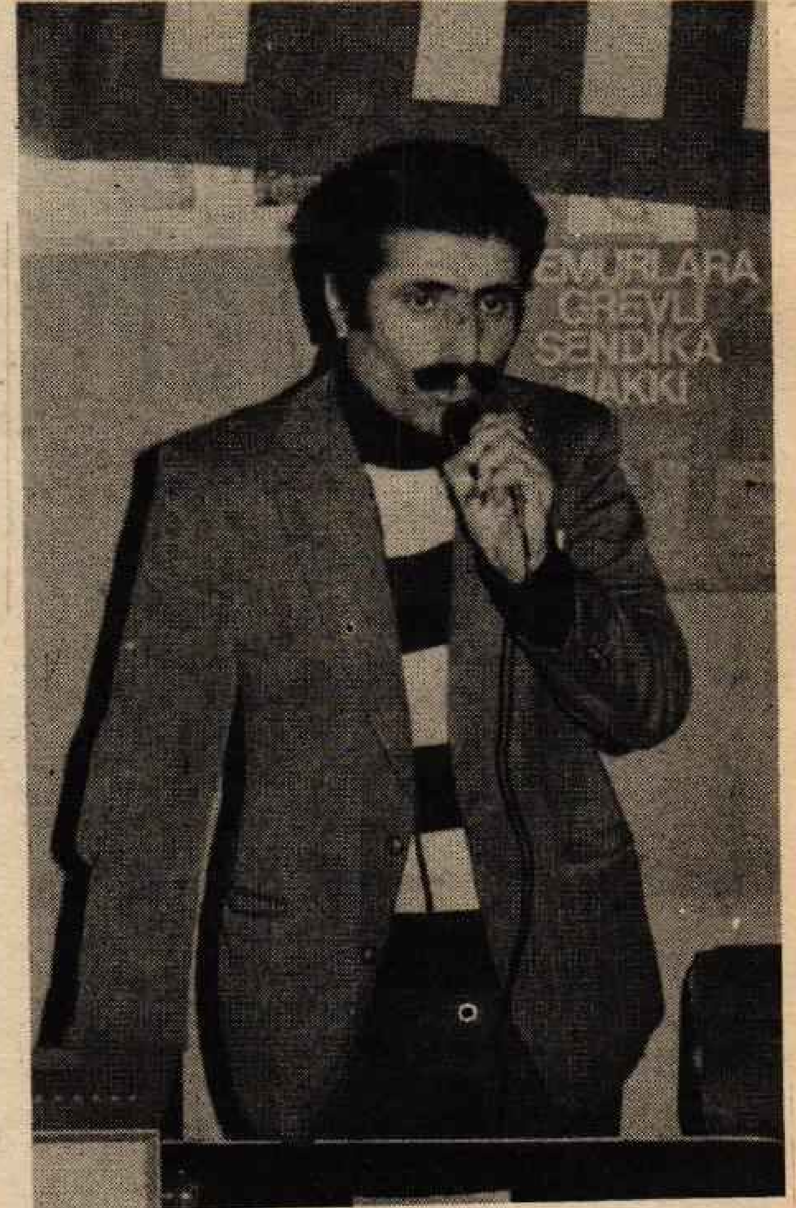
Çeşitli folklor ve sanat gösterilerinden sonra toplantıda bir konuşma yapan TSİP MYK üyesi Veli Gürcan konuşmasına, «emekçi halkın mücadelesine, küçük de olsa katkıda bulunanların tümünü selamlıyarak» başladı ve halkların mücadelesinden örnekler vererek, devrim güçlerinin evrensel başarılarına değindi.

«Emperyalizmin genel krizinin Türkiye'deki somut sonuçlarını» anlatan Veli Gürcan, Türkiye'de emekçi halk muhalefetini sindirmek isteyenlerin denedikleri çeşitli provokasyonlardan örnekler vererek, «her şeye rağmen, demokrasiye kasdetmek isteyenlerin, demokratik güçlerin dağınıklığına bakıp sevinmemeleri gerektiğini belirtti ve sözlerini: «Sosyal demokrasi, kendi soluna duvar örme politikasından vazgeçmelidir. Kazanacak olan demokrasi güçleri olacaktır, sosyalistler olacaktır. Kurtuluşumuz sosyalizmdir, sosyalizm için mücadeledir ve bu mücadelede TSİP'in mihver bir rolü vardır» diyerek bağladı.

Gaziantep Toplantısı

ALİ KAR TÜRKİYE'YE DÖNDÜ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Ali Kar, Polisario Cephesi'nin davetlisi olarak gittiği Batı Sahra ve Cezayir gezisinden sonra Türkiye'ye dönmüştür. Ali Kar, Cezayir dönüşü uğradığı ve 10 gün kadar kaldığı Federal Almanya'da ve İsviçre'de, Türkiye'den giden işçilerle bir dizi sohbet toplantıları düzenlemiş, işçilerimizin ilgiyle takip ettikleri toplantılarda, genel emekçi sorunlarına ve sosyalist hareketimizin görevlerine değinen konuşmalar yapmıştır.

F. Almanya'daki işçilerimizin, çok zor koşullar içinde ve baskılar altında çalıştıklarını söyleyen Ali Kar, buna rağmen işçilerimizin, Almanya'daki işçi mücadelesine aktif olarak ve kitlesel planda katıldıklarını belirtmiş, siyasal sorunlarımıza duydukları ilginin umut verici olduğunu vurgulamıştır.

Gezi izlenimleri hakkında Ali Kar'la yaptığımız bir röportajı 13. sayfamızda bulacaksınız.

BU ÖNERİLERLE DÖVİZ AÇIĞININ KAPANMASINI BEKLEMEK HAYALCİLİKTİR

Ahmet Kaçmaz

Günlerdir sözü edilen «ekonomik önlem paketi»nin zam bölümü evvelsi hafta açıklanmıştı. Geri kalan «önlemler» de geçen hafta içinde açıklandı. Ve «önlem paketi»nin bu bölümünden koskoca bir HİÇ çıktı. Herkes bu noktada fikir birliği içinde. Dişe dokunur en basit bir tedbire bile başvurulmadı. Söz gelimi akaryakıt darlığı had safhaya ulaştığı ve tüm döviz geliri petrole yatırıldığı halde, çok basit bir tedbir sayılacak «tek-çift plaka uygulaması» dahi getirilmedi. Üstelik akaryakıt yokluğundan ötürü bayiler önünde uzayan kuyruklar ve kolaylaşan trafik son derece elverişli bir ortam yaratmışken bu yapılmadı.

Tek-çift plaka uygulaması akaryakıt problemini çözer miydi? Asla! Çünkü bugün özel otoların sarfettiği benzin toplam akaryakıt sarfiyatı içinde % 6 civarındadır. Bunun hepsi tasarruf edilse kazanılacak toplam döviz 100 milyon doları geçmez. Ki bu dış ticaret açığımızın ancak 1/30'u civarındadır. Kaldı ki tek-çift plaka uygulanırsa özel otaların benzin sarfiyatındaki düşme yarı yarıya dahi olmayacaktır. Ama ne olursa olsun alınacak böylesi bir tedbir yine de faydalı olurdu. Ne ki, özel otoya alışmış küçük bir azınlığın tepkisini göğüslemeye dahi cesaret edemedi Hükümet! Ya da, daha doğru deyişiyle onların çıkarlarını düşündüğünden böyle yaptı.

Zaten *altın* meselesinde olup bitenler de gerçeğin bu doğrultuda olduğunu göstermiyor mu?

Gazetelerde devamlı okuruz: Türkiye'nin kaçak altın girişinden döviz kaybının yüzmilyonlarca dolara eriştiği söylenir. Daha son olarak bu miktarın 600 milyon dolara vardığı açıklanmıştır. Ve Hükümet bu konuda alınması önerilen tedbiri reddetmiştir.

Söylenen tedbir alınsaydı altın kaçakçılığı son bulur veya altına giden döviz içerde kalır mıydı? Ya da istenildiği gibi, devlete kanalize olur muydu? Her halde bu vurguncu kapitalist ekonomide böyle bir sonuç alınamazdı. Ama gene de altına giden döviz hatırı sayılır ölçüde azalırdı.

Üstelik 600 milyon dolar az para da sayılmaz. Gerçi döviz açığının tamamı gözönünde tutulursa bu miktarın tasarruf edilmesiyle ekonomi kurtulmaz. Ama diyelim alınan tedbir yarı yarıya olumlu sonuç verse 300 milyon dolar kazanılmış olurdu. Ne çare Hükümet bu tedbiri de alamadı. Daha doğru bir deyişle almadı. Çünkü bugün altına yatırılan paranın çoğu parababalarından çıkıyor. Paranın hızla değer yitirdiği yüksek enflasyon hızında, ellerinde nakit bulundurmak istemeyenler hemen altın alıp bir kenara koyuyorlar. Bu talebi karşılayacak miktarda altın Türkiye'de üretilmediği için altın kaçak yoldan —ve tabii döviz karşılığı— ülkemize giriyor. Böylece çok hayati değeri olan yabancı para, gömülü bir servet olarak hiç bir işe yaramayan altına yatırılarak heder edilmiş oluyor.

Bunlar pek basit örnekler. Ama sosyal demokrasinin ekonomik açmazda bunaldığı halde hâlâ daha kimlerin çıkarına hizmet ettiğini ve etmek niyetinde olduğunu gösteriyor. «Ekonomik önlemler»in zamlar kısmı son derece *somut* alınmasına karşılık diğer bölümü de son derece *soyut*. Amaç belli: *Döviz açığını kapatmak ve Türkiye ekonomisinin ihtiyacı olan dövizi bulmak*. Ama bu yeni bir şey değil. Eskiden beri Türkiye ekonomisinin başlıca derdi bu olmuştur. Ve bu noktada ülkenin tüm imkanlarını hovardaca çarçur edip Türkiye'yi uçan kuşa borçlu etmek hüneri, kısa zamanda vurgun vurmak isteyen tekelci burjuvazinin, onun siyasi temsilcilerinin ve onlarla işbirliği halinde Türkiye'yi soyan emperyalistlerindir!

Defalarca belirttik ki, Türkiye mevcut ekonomik yapısıyla ve sürdüregeldiği dış ilişkilerle ekonominin derdine deva olabilecek çapta döviz bulamaz. Çünkü bağımlı ekonomi iflas etmiştir. Ekonomi bu yapısıyla her yıl artan miktarda dövize ihtiyaç göstermektedir. Ve bu montajcı üretim politikası devam ettiği müddetçe Türkiye'nin ihracatında dişe dokunur bir gelişme beklenemez.

Yabancı para açığını kapatmak için düşünülen bir diğer çare ise yurt dışındaki işçilerimizin tasarruflarıdır. Bu kaynak da yeni akla gelmiş değildir. Zaten Türkiye'nin dış ödemeler dengesini geçmişte bir ara pozitif yapan da işçilerimizin alın teri olmuştur. Ama bu kaynak daha sonraları, özellikle MC'ciler tarafından öylesine istismar edilmiştir ki, neredeyse kurumuştur. Bu gün işçi dövizi girdileri geçmiştekilerle kıyaslanmayacak oranda düşmüştür. Şimdi yeni tedbirlerle bu kaynak özendirilmek istenmektedir. Ne ki, bunca olup bitenlerden sonra özendirme tedbirlerinin büyük fayda getirmesi beklenemez.

Kaldı ki, işçi dövizleri olduğu gibi devlete kanalize edilse bile, Türkiye'nin döviz kaynakları açısından fazla bir şey değişmiş olmaz. Çünkü yurt dışında geçici olduğunu bilen ve zaten öylesini isteyen büyük çoğunluk şu veya bu yoldan tasarrufunu ülkeye aktarmaktadır. Şimdi özendirme tedbirleri tutsa bile Türkiye'ye giren toplam işçi dövizinin miktarında önemli bir artma olması beklenemez. Sadece döviz ihtiyacının kanuni olmayan yollardan temini bir ölçüde önlenmiş ve bu yoldan kullanılan dövizler devletin emrine verilmiş olur. Bu da, döviz karşılığı sağlanan ihtiyaçların ödeme şeklinde bir değişme meydana gelmesi demektir.

«Önlemler paketi»yle getirilen diğer döviz temini önerilerinin de hiç bir geçerliliği yoktur. Bunlardan en önemlisi kuşkusuz dış kredilerdir. Ne ki kredi mutlak anlamda bir döviz kaynağı değildir. Çünkü emperyalist metropollerin verdiği krediler hem bağımlılığı pekiştirici nitelikte olmaktadır, hem de şartları ağırdır. Bu nedenle geri ödenmesi gerektiğinde bu yoldan gerçekleştirilen yatırımlar ülkemize ilave kaynak temin etmemektedir. Üstelik de günümüzde dış kredi musluklarının açılacağına dair belirti yoktur. Ve devalüasyon yapmamakta direnildiği sürece İMF'nin yeşil ışık yakması beklenemez.

Turizmin canlandırılması, dış piyasaya iş yapılması, yabancı sermayenin özendirilmesi, döviz israfının önlenmesi vb. yolundaki önlemler ise, döviz açığı karşısında ancak fantazi olarak görülebilirler. Turizmin ciddiye alınacak bir döviz kaynağı haline gelmesi için büyük yatırımlara ihtiyaç vardır. Daha enerji gibi en temel yatırım konularında büyük açmazlarda bocalarken turizme yatırım yapılacağını düşünmek hayalciliktir. Dış piyasaya iş yaparak döviz kazanmak, söz gelimi Libya vb. ülkelerde inşaat yapmak zaten vardır ve döviz girdisi açısından, ne önümüzdeki dönemde fazla bir artış gösterir ne de toplam katkısı ciddiye alınacak boyutlardadır. Yabancı sermayenin daha fazla özendirilmesi mümkün değildir. Bunun için onun soygununu daha kolaylaştırmak gerekir. Bu halde de götürdüğü getirdiğinden kat kat fazlaya ulaşır! Döviz israfını önlemek elbette olumludur. Ancak bu israfı yapanlar işbirlikçi patronlar ile onların hizmetlileridir. Ve ekonominin ipleri onların elinde olduğu sürece bu israfın önlenemeyeceği kanıtlanmıştır.

Kısacası «ekonomik önlemler paketi» halka getirdiği olağanüstü pahalılık dışında bir oyalamacadan —hatta sosyal demokrasinin kendi kendini de aldatarak oyalamasından— başka birşey değildir.

DEMOKRASİYLE GERİCİLİK ARASINDA ORTA YOL YOKTUR

İstanbul 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nin TCK'nun 142'nci maddesini Anayasaya aykırı bularak iptali için Anayasa Mahkemesine yaptığı başvurunun tarafından reddedilmesi, ülkemizdeki temel insan hakları açısından, siyasal demokrasi ve toplumun demokratikleşmesi bakımından önemli bir olumsuzluktur.

Anayasa Mahkemesi bilindiği gibi, sözkonusu ceza yasası maddesinin Anayasa'ya aykırılığını görüşmekten kaçınmış; bunun gerekçesi olarak da bu maddenin sıkıyönetim mahkemelerinin görev kapsamına girdiğini ileri sürmüştür.

Anayasa Mahkemesi'nin gösterdiği gerekçe sadece anti-demokratik olmakla kalmayıp, aynı zamanda usul hukukuna da aykırıdır. Çünkü İstanbul 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nin başvurusu, bir yasa maddesinin Anayasaya aykırılığı ile ilişkilidir. Ve formel hukuk açısından dahi, tesbit edilmesi gereken nokta, bu maddenin anayasaya aykırı olup olmadığıdır. Ülkenin bazı illerinde sıkıyönetimin bulunması, adı geçen maddenin Anayasaya ve demokratik hukuk ilkelerine aykırı olması gerçeğini değiştirmez.

Zaman bakımından geçici, ülke kapsamı bakımından kısmi bir uygulama olan sıkıyönetimin, Anayasa Mahkemesi tarafından sözkonusu başvuruyu incelememek üzere bir gerekçe gibi gösterilmesi her türlü hukuki dayanaktan yoksundur.

Kaldı ki, sözkonusu maddenin sıkıyönetim Mahkemelerinin görev kapsamına girmesi de sözkonusu değildir. Çünkü adı geçen madde düşünce özgürlüğü ile ilgilidir, sıkıyönetim ise hükümet tarafından «yaygın şiddet olayları» gerekçesiyle ilân edilmiştir. Nitekim sıkıyönetim mahkemeleri, sivil mahkemeler tarafından kendilerine devredilen 141 ve 142'nci maddeye dayalı dosyalar hakkında görevsizlik kararı vermişlerdir.

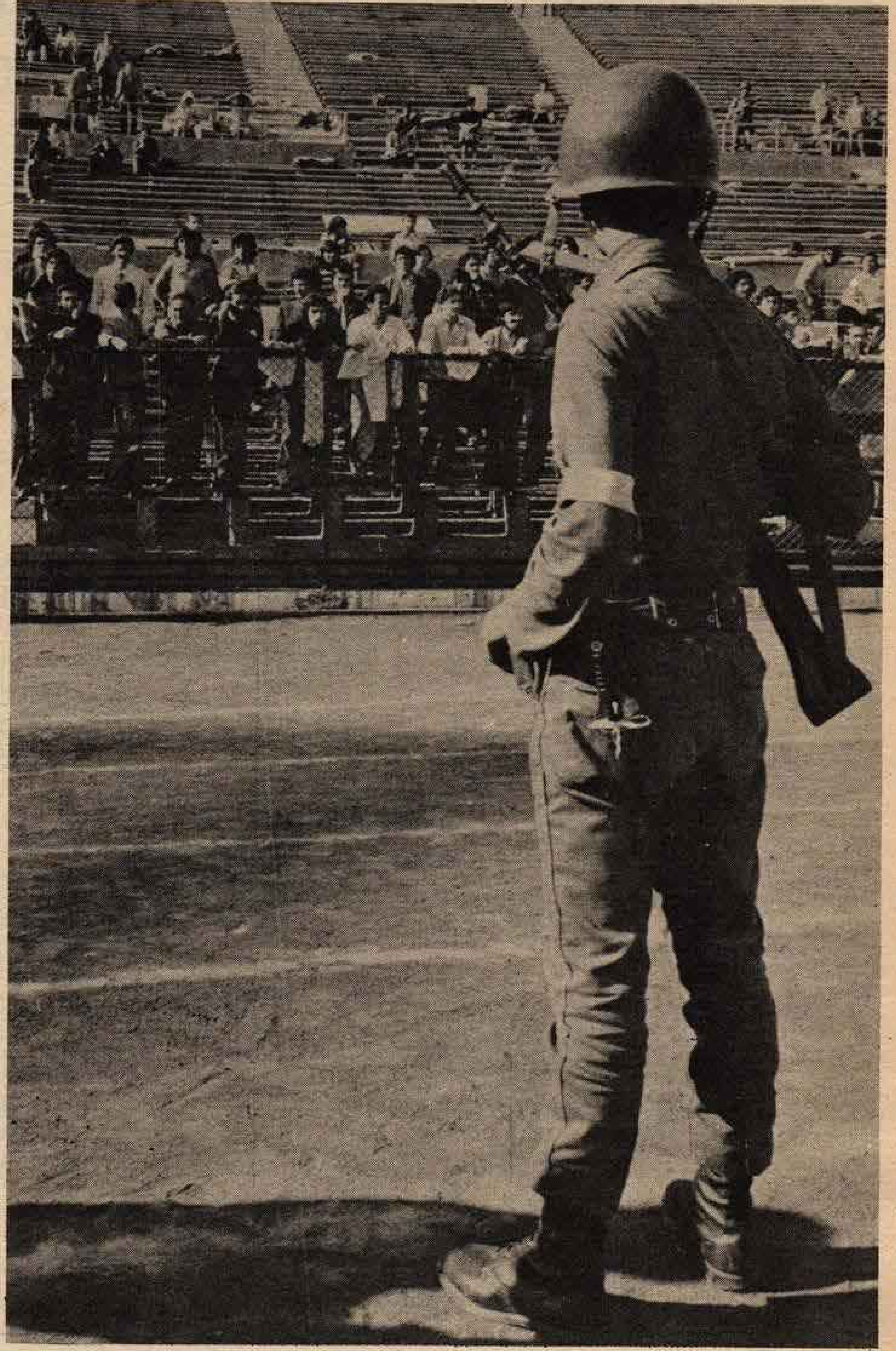
Anayasa Mahkemesi ise, ne yazık ki, 142'nci maddenin Anayasaya aykırılığı konusunu esastan incelemek yerine, kurallara, teamüllere ve içtihatlara aykırı bir biçimde, üstelik de anti-demokratik bir gerekçeyle konuyu görüşmezken, ayrıca sıkıyönetim mahkemelerine bu konuda dolaylı yoldan yeşil ışık yakmaktadır.

Düşünceye kelepçe vurarak, siyasal haklara ve anlatım özgürlüğünü yasak altına alan 142'nci maddenin, sivil mahkemelerde dahi uygulanması demokrasiyle bağdaşmazken, askeri mahkemelerin bu konuda yetkili olduğunun zımnen de olsa ileri sürülmesi, adı geçen ceza maddesinin anti-demokratik karakterini şiddetlendiren olumsuz bir tutumdur.

142'nci maddenin koyduğu düşünce yasağı, son yıllara kadar Avrupa'da ve komşu ülkeler arasında sadece faşist Portekiz, Yunanistan, İspanya ve İran'da bulunmaktaydı. Bu ülkelerdeki faşist yönetimlerin yıkılması ile, bugün Türkiye, tüm Avrupa'da ve komşularımız arasında düşünceye yasak koyan tek ülke durumundadır.

Böylesi bir durumu demokrasiyle bağdaştıran, hele hele askeri mahkemeler yoluyla bu anti-demokratizmi şiddetlendirmeyi mübah sayan anlayış egemenliğini korudukça, elbette dünya kamuoyunun gözünde Türkiye, demokrasinin bulunmadığı, insan haklarının çiğnendiği bir ülke olarak kalmaya devam edecektir. Uluslararası demokratik kamuoyunun Türkiye'yi niçin olumsuzlaştırdığını anlamak istemeyenler, öncelikle ülkemizde özgürlükler üzerindeki kapsamlı yasakları ve tüm anti-demokratik koşulları gözönünde bulundurmalıdırlar. İyice bilinmelidir ki, demokrasiyle gericiliğin buluştuğu bir orta yol yoktur. Ya birini, ya da diğerini seçmek zorunludur.

Bu ve benzeri anti-demokratik yasa maddeleri, Türkiye'nin ileriye açılan devrimci-demokratik güçlerinin mücadelesi ile mutlaka tarih müzesine kaldırılacaktır.

Allende Gidince Yerine Gelen Buydu

DEMİREL'İN ASKERİ DARBE HEVESLERİ ARTIYOR

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel 20 Mart'ta, Celal Bayar'ın evinde yaptığı bir açıklamada Ecevit'i Allende'ye benzeterek, Hükümetin gidişatının Allende'nin gidişatının aynısı olduğunu söyledi. Bir soru üzerine de: **«Türkiye'de Amerikan güdümünde bir darbe olup olamıyacağını nereden bileyim,»** cevabını verdi!

Süleyman Demirel'in Ecevit'i Allende'ye benzetmesi ilk kez olmuyor. Daha önce de Abdi İpekçi'yle yaptığı bir röportaj sırasında aynı sözleri kullanmış, Allende'yi iktidardan düşürüp Şili'de faşizmi tezgahlayan güçleri açıkça savunmuştu. Demirel'in o zaman savunduğu CIA'dan ve ABD'nin yeryüzündeki müdahaleci girişimlerinden başkası değildi.

Esasında Ecevit'in Allende'ye benzemediğini, Ecevit Hükümetinin «gidişatı» ile Allende'nin başında bulunduğu Halk Birliği Hükümetinin uygulamaları arasında hiçbir benzerlik bulunmadığını Demirel de bilmektedir. Bu iki liderin sadece siyasal konumları değil, temsil ettikleri ve dayandıkları sınıf güçleri de bütünüyle farklıdır. Ve yine Ecevit'le Allende, tarihi fonksiyonları bakımından birbirlerine asla benzetilemezler. Şili'de Allende, ABD tekellerinin elindeki bütün ulusal kaynakları devletleştiren, emperyalizmin etkinliğini ülkesinde azaltan, gelir dağılımını emekçilerden yana yeniden düzenliyen ve demokrasiyi, emekçi halk güçleri yararına ve halk muhtevalı olarak sürekli zenginleştiren bir hareketin önderiydi. Türkiye'de ise Ecevit olayı, insan hak ve özgürlüklerini kısıtlamasıyla, tekeller yararına uyguladığı ekonomi - politikasıyla, emperyalist metropollerden mali ve askeri destek aramasıyla, bağımlı politikasıyla, yeniden açtırdığı militarist üslerle karakterize edilmektedir. Allende adıyla sosyalizm mücadelesinin belli bir aşaması somutlanırken, Ecevit adı emekçilerin defterinde kurşun kalemle yazılıdır.

Bütün bunları bildiği halde Ecevit'i Allende'ye benzetmesi, Demirel'in, «millet iradesi» dediği şeyden umudunu kestiği, gerici bir darbe heveslerini körükleme hesabı içinde bulunduğu anlamına geliyor. Sosyal demokrasinin boş bıraktığı alana Süleyman Demirel Amerikancı bir darbeyle, Pinochet rolüyle veya bu role hevesli olanların desteğiyle sızmak amacında görünmektedir.

Demokrasiye karşı böylesine pervasızca suç işleyebilmesi ve aynı cürümü işlemeye başkalarını da çağırması, Ecevit hükümetinin basiretsiz politikasının gericiliğe sağladığı olanaklardan kaynaklanıyor. Bu olanakları daraltıp giderek ortadan kaldırmak ise demokrasi güçlerinin acil görevlerinin başında gelmektedir.

İÇİŞLERİ BAKANI "ÖRGÜTLÜ TERÖR,,DEN NE ANLAMAKTADIR?

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş bakanlığa geldiği gün yaptığı açıklamada, terör kaynaklarının, yani örgütlerinin üzerine gidileceğini belirtmişti. Aylarca sonra İçişleri Bakanı aynı sözleri tekrar ediyor, «son adamı, tetiği çeken kişiyi yakalayarak şiddet olayı ile savaşılamıyacağını» belirtiyor.

Ecevit Hükümeti nasıl başladığı noktada takılıp kalmış ve faşist terörü etkisiz hale getirmek yönünde bir tek olumlu adım atamamışsa, İçişleri Bakanı da, somutlayamadığı muğlak bir anlayışla bir adım ileriye gidememiş, tek bir köklü çözüm bile getirme girişiminde bulunamamıştır.

İçişleri Bakanı önce bu «örgütlü terör»ün adını koymamıştır veya koymaktan çekinmiştir. Yakalanan her cinayet sanığı, «tetiği çeken her katil», gerek ilişkileri ve gerekse ideolojik tercihleri bakımından, hükümetin yönelmesi gereken mihraklar konusunda bugüne kadar fazlasıyla ipucu vermiştir. Katil kovalamakla faşist saldırganlığın üstesinden gelinemiyeceği, devam edegelen olaylardan anlaşılmıştır. «Çare» olarak görülen ve gösterilmek istenen sıkıyönetimin, çare olamıyacağı, üç aya varan uygulamalardan anlaşılmıştır. Ve bütün bu somut zorlamalara rağmen, hükümetin —dolayısıyla İçişleri Bakanının— tutumunda olumluya yönelik hiçbir gelişme olmamıştır.

Bu nedenle, İçişleri Bakan'ının, sorunu kavramış görünen demeçlerine rağmen, faşist milliyetçi hareketin saldırıları sürdürebilmesi, televizyonda kaatil diye reklam edilen «tetiği çekenler»e karşılık, tetiği çektirenlerin hâlâ daha «falan partinin lideri» diye takdim edilmesi, terör odaklarından sözederken hükümetin esasında MHP'yi ve yan kuruluşlarını değil, münferit faşist çetelerini ve bir kısım «sol» provokasyon örgütlerini kasdettiğini gösteriyor.

Bu anlayışın bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da, faşist hareketin demokrasiye yönelik tahribatlarına ve saldırılarına olanak hazırlamaktan başka pratik bir sonuç doğurmayacağı açıktır.

Anma toplantılarına kadar uzanan yasaklamalar

Sıkıyönetim uygulamalarının dozu giderek yükselirken, demokratik hakların kullanımını engelleyen, insan temel hak ve özgürlüklerini kısıtlayan yasaklamalar da sürüyor ve demokratik hakların kullanım alanı gittikçe daralıyor. Yer yer, siyasal çalışmanın belli biçimlerine kadar uzanan bu yasaklamalar, demokratik hak ve özgürlüklerimiz üzerinde giderek daha tehlikeli bir tehdit unsuru haline geliyor.

Bunun son uygulaması, 20 Mart 1979 tarihinde İstanbul'da görüldü. 20 Mart 1978'de yapılan «uyarı» genel grevinin birinci yıldönümünde DİSK tarafından düzenlenen anma toplantısı, İstanbul sıkıyönetim komutanlığınca yasaklandı. Toplantının bir anma toplantısı olduğu ve DİSK'in kendi binesinde ve kendi binasında yapılacağı da hesaba katılırsa, yasaklamanın boyutu daha iyi anlaşılır.

Cenaze törenlerinden anma toplantılarına kadar uzanan bu türden yasaklamaların, demokratik ve siyasal kuruluşların olağan örgütsel çalışmalarına kadar uzanması, sıkıyönetimin hangi amaçlara hizmet ettiğini göstermesi bir yana, bu uygulamaları bütünüyle onaylayan sosyal demokrasinin de siyasal demokrasi karşısındaki tutumunu ve konumunu belgelemesi bakımından değer taşıyor.

141-142 Mecliste

Mardin Bağımsız milletvekili Nurettin Yılmaz'ın T. Ceza Kanununun 141 ve 142. Maddelerinin kaldırılması, 163. Maddenin de değiştirilmesi için verdiği yasa önerisi Meclis gündemine girmiştir.

İşçi sınıfının örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan 141. Madde ile düşünce özgürlüğünü kısıtlayan 142 ve 163. Maddelerin benzerlerine bugün hiçbir demokratik ülkede rastlanmamaktadır. Özel olarak, 141. Madde gereğince komünist partisinin kurulmasının yasaklandığı tek ülke bütün Avrupa'da ve (Mısır hariç) Orta Doğu'da Türkiye'dir.

Dinin siyasete alet edilmesini «engelleme» gerekçesiyle çıkarılmış olan 163. Madde ise gerçekte dinin siyasete açıkça alet edilmesini hiçbir surette engellememekte, sadece, düşünce özgürlüğünün tepesinde her an inebilecek bir satır olarak «yedekte» tutulmaktadır.

Düşünce ve siyasi tercih özgürlüğünü hiçe sayan ve Anayasayla çelişen bu yasa hükümlerinin kaldırılması yolunda Meclisten olumlu bir sonuç çıkacağına biz fazla ihtimal vermiyoruz. Faşizm işbirlikçilerinin ve gericilerin cirit attığı bir yerde bu konun ele alınması, olsa olsa, «hürriyet ve demokrasi aşığı» geçinenlerin hürriyetten de, demokrasiden de ne denli korktuklarının ortaya serilmesine yarıyacaktır. Bu arada Mecliste en büyük grubu oluşturan sosyal demokrasinin yalpalamalarının ve kararsızlıklarının yeni örneklerine tanık olacağımız da muhakkaktır.

Bu maddelerin yürürlükten kaldırılması tüm sosyalistlerin, ilericilerin, demokrat ve yurtseverlerin ortak talebidir. Ve demokrasinin bu en kaçınılmaz gereği onların ortak mücadelesi sonucunda gerçekleşecektir.

Önlemler paketi ne getirdi?

YALÇIN YUSUFOĞLU: «PALYATİF ÖNLEMLERLE EKONOMİK SORUNLAR ÇÖZÜLEMEZ»

Açıklanacağı büyük gürültülerle bildirilen «önlemler paketi»ni sonunda Başbakan Ecevit tarafından açıklandı ve içinin boş olduğu görüldü.

Bu konuda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu tarafından basına yapılan açıklama şöyle:

«Başbakan Ecevit'in açıkladığı ekonomik önlemler Türkiye'nin ekonomik sorunlarını çözecek nitelikte olmayan bazı yüzeysel ve palyatif kararlardır. Ekonomiyi güçlendirme programı adı altında haftalardır sansasyonel bir biçimde kamuoyuna tanıtılan önlemler paketi açılmış ve dağın fare doğurduğu görülmüştür.

Hükümet gerçekte ekonomi planında yüksek zamlardan başka birşey getirmemiştir. Böylelikle bunalımın bedeli halka yeni külfetler yükleyerek emekçilere ödettirilmek istenmektedir.

Hükümet çalışanlar lehine, yabancı ve yerli tekellerin egemenliğinin kısıtlanması doğrultusunda cesur ve radikal adımlar atmadıkça, ekonomik darboğazları aşamayacaktır. Böyle bir kısır döngü ise Demirel ve ortaklarının ekmeğine yağ sürmekte, MC partileri kitlelerdeki hoşnutsuzluklardan yararlanarak sahte kurtarıcı rolüne heveslenmektedirler.»

ZAMLAR CHP'NİN EMEKÇİLERE BAKIŞ AÇISINI YANSITIYOR

Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu «darboğaz» Ecevit Hükümeti'ni bir kısım tercihlere zorluyordu. Ekonomik sıkıntıların üstesinden gelmek için, emperyalizme bağımlılığın karşısında, daha adil uluslararası ticari ilişkileri çıkarmak, bağımsızlığın doğrultusunda kalıcı adımlar atmak ve emekçi halk güçlerimizin taleplerini öne çıkarıp, ekonomi üzerindeki tekel egemenliğini kırmak yerine, bağımlılık çerçevesinde kalınarak ve tekelcilerin çıkarlarının sıkıştırdığı alanda ve onlar adına «çözümler»e itibar etmesi, daha başından, bugün gelinen noktayı görmemizi sağlamıştı.

Gelinen nokta ise, ne sosyal demokrasinin vaadleri açısından, ne de emekçilerin istekleri yönünden iç açıcıdır. Zamlar hayatı bütünüyle çekilmez hale getirmiş, fiyatların enflasyonist yükselişini artık gemlenemez bir noktaya itmiştir. Kısacası bütün dar gelirli yurttaşlar, kendiliğinden işleyen kapkaççı, talancı piyasa kurallarının insafına terkedilmiştir.

Ecevit Hükümeti'nin mantığı ve tercihi bu olduğu için, temel tüketim mallarına ölçüsüz zamlar yapılmış, buna ek olarak fiyatlar serbest bırakılmıştır. Hayatın pahalılaşmasını tek çare olarak gören Ecevit böylece kendisinin çare olmadığını kanıtlamış ve belki de emekçi sınıflara karşı en büyük hizmeti de bu olmuştur!

TSİP: "YENİ ZAMLAR YURTTAŞLARA AĞIR KÜLFET GETİRDİ,,

TSİP Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre, 17 Mart günü Kayseri Büyük Sinema'da yapılan TSİP toplantısında Genel Sekreter Yalçın Yusufoğlu şöyle demiştir:

«Bugün tüm çalışanların çektikleri sıkıntılar kat kat artmışken, geniş emekçi yığınlara yeni külfetler yüklemek kitlelerdeki hoşnutsuzluğu büsbütün arttırmıştır.

Tarsus toplantısında konuşan TSİP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Veli Gürcan ise «Hükümet IMF ve benzeri finans kuruluşlarının isteklerine bir kez daha rıza göstermekle, emekçilerin yaşama ve çalışma koşullarını daha da ağırlaştırmıştır. Bugünkü ekonomik bunalımdan çıkış yolu, halk lehine cesur ve radikal adımlar atmaktan geçer,» demiştir.

TSİP Genel Yönetim Kurulu Toplanıyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu 1979 yılı birinci olağan toplantısını 31 Mart ve 1 Nisan tarihlerinde Parti'nin Ankara'daki yeni il binasında yapacaktır.

Genel Başkan Ahmet Kaçmaz'ın açış konuşmasıyla başlayacak olan toplantıda, önce Merkez Yürütme Kurulu'nun raporu okunacaktır. MYK Raporunda genel siyasi durum özetlenmekte, geçtiğimiz üç aylık dönemde yapılan çalışmalar ile, TSİP'in Demokratik Hak ve Özgürlükler için yurt düzeyinde düzenlediği toplantılar değerlendirilmekte, 1979 Kısmi Senato seçimleri için başlatılan ön hazırlıklara yer verilmekte, Parti'nin kitle çalışmalarında kaydedilen mesafeler vurgulanarak yığınsallaşmanın sorunları ele alınmaktadır. Raporda TSİP'in yurt yüzeyinde yaygınlaştığı, üye tabanının ve sempatizan halkalarının hızla genişlediği, sosyal demokrasinin kitlelerde yarattığı düş kırıklığının emekçi kitleleri aranışa sevkettiği, Parti'nin merkezi araçlarıyla donanmış olan yerel örgütlerin ve kadroların disiplinli, sistemli ve fedakâr çalışmaları sonucunda TSİP'in gerek üye sayısı olarak, gerek sempatizan desteği olarak bariz bir şekilde büyüdüğü, Anadolu'da son bir ay içinde düzenlenen çok sayıda kapalı salon taplantısında elde edilen başarıların da bu olguyu gösterdiği, Parti'nin bazı yayınlarının yaygınlaşmasında gözle görülür derecede artış kaydedildiği, sendikal çalışmaların hızla güçlendiği belirtilerek ve yerel Parti örgütlerinin ve deneyli militanların, yaygınlaşan ilişkiler ve etkinleşen çalışmalarda taşıdıkları yönlendirici fonksiyona işaret edilmekte ve yönteme değgin noktalar üzerinde durulmaktadır. MYK Raporu, son dönemde Parti'ye kaydolan yeni üyelerin büyük çoğunluğunu işçilerin ve diğer kol emekçilerinin oluşturduğunu, aday üyelerin eğitimlerinin ve deney kazanmalarının taşıdığı önemi dile getirmektedir.

MYK'nın hazırladığı ve 10 Şubat Genişletilmiş Merkez ve Bölge Sekreterleri toplantısında görüşülerek geliştirilen Çalışma Programı Taslağı da GYK tarafından alınarak kesinleştirilecektir.

1979 Kısmi Senato Seçimleri için başlamış olan çalışmaların gözden geçirilmesi bu amaçla yapılan programın incelenmesi bölge sekreterlerinin ve ilgili il örgütlerinin seçimlere dönük görevlerinin belirtilmesi, 1979 seçim çalışmaları ile yığınsallaşma arasındaki bağların ele alınması toplantının diğer önemli gündem maddeleri arasında bulunmaktadır. MYK'nın bu konuda hazırladığı yönlendirici dökümanlar toplantıya sunulacaktır.

Genel Yönetim Kurulu gündeminde yeralan maddelerden diğeri de sosyalist ve demokratik birlik konularıdır.

Gündem erken bitirilebildiği takdirde, Bölge Sekreterlerinin ve Merkez Büro Sekreterlerinin sunacakları yazılı raporlar tek tek ele alınarak ortak pratik sorunlar görüşülecek, zamanın yetmemesi halinde ise, uygulama gereği, değerlendirmeleri MYK yapacak sonuçlarını Genişletilmiş Sekreterler Toplantısı'na getirecektir.

"DAViGNON,, YA DA TEKELCiLiĞiN YIKIM PLANI

Selçuk Çalhan

Tekelci devlet kapitalizminin kendi çıkarları uğruna her türlü yıkımcılıktan kaçınmayacağının en somut örneği bugünlerde Fransa'da yaşanıyor. Tarihi şanlı mücadelelerle dolu Fransız halkı, tekelci kapitalizme karşı zorlu bir sınava daha hazırlanıyor.

Demir-çelik üretiminde Fransa dünyada dokuzuncu sırayı almaktadır. Onbinlerce işçi demir-çelik işkolunda, bir o kadarı da yan işkollarında çalışmaktadır. Oysa şimdi, onbinlerce işçi ve aileleri sokağa atılmakla karşı karşıya bulunuyorlar. Neden? Avrupa Birliğinin ya da Avrupa tekellerinin «yüksek» çıkarları için!.

Fransa'da demir-çelik üretiminin ve satışının Avrupa Birliğinin «hedeflerini aşması, olayların başlangıcı oldu. Avrupa Birliğinin meşhur Ortak Pazar Komiseri Davignon'un planına göre Fransa'nın fazla demir-çelik üretmesi ve satması, Avrupa Birliğinin «Çelikle ilgili hedeflerinin» ihlâli oluyordu. Böylece bay Davignon'un plânının özünde birer «yıkım plânı» olduğu da ortaya çıkıyordu.

Davignon, Fransız hükümetine ve tekelcilerine haber yollayarak plâna «sadık» kalmalarını istiyordu. Bunun üzerine Fransız hükümeti ve Çelik tekelleri üretimi kısma kararı alıyorlardı. Bu kararın bilançosu ilk elde 21.000 Demir-Çelik işçisinin sokağa atılması ve Fransa'nın temel sanayisinin yıkılmasıydı.

Avrupa tekelleri ve Fransa'daki uzantıları kendi imparatorlukları için üretici güçlerin gelişmesinin önüne set çekerek parçalıyorlar, yıkıyorlar, yok ediyorlar. Ama, bu yıkımcıların karşısına toplumsal ilerlemeden yana olan güçler çıkıyor ve dişe diş mücadele veriyorlar.

Kapitalizmin, tekelci devlet kapitalizmi aşamasına geldiği metropol ülkelerde tekelciliğin artan demokrasi düşmanlığı ve zorbalığı karşısında tekelcilerle halk kitleleri arasındaki mücadele giderek keskinleşmektedir. Geçenlerde İngiltere hükümetinin ücretleri yüzde 5 oranında kısıtlamak, ve sendikal haklara darbe indirmek istemesi üzerine İngiltere işçi sınıfı ülke çapında geniş eylemlere başvurmuş, Callaghan hükümetine ve tekelcilere zorlu günler yaşatmıştır.

Fransa'da epeydir süren ve büyük sancıları çekilen işsizlik sorununa bu defa demir-çelik sanayinin parçalanması olayının da eklenmesi, tekelci devlet kapitalizmine karşı mücadelede birleşmelerini sağlamıştır.

Tekelci devlet kapitalizminin gerici özü devlet kanalıyla bütün toplum kesimlerine aktarılmakta, bunun bir gereği olarak her türlü politik tartışmanın ve olayın odak noktası tekelci devlet kapitalizmi olmaktadır. Bunun bir sonucu olarak, kitlelerin mücadelesi de daha geniş bir kapsam kazanmakta ve çeşitli biçimler almaktadır.

Demir-çelik işçilerinin başlattığı mücadele giderek Fransa'nın bütün kesimlerine yayılma eğilimi kazanmış, sadece onların kendi sorunları olmaktan çıkarak, çıkarları tekelcilikle çatışan geniş halk kitlesini sarmıştır.

Paris'e yürüyüş, Fransa'da demokrasiden, ilerlemeden yana olan güçlerin bir sıçrama noktası olacaktır. Öyle görünüyor ki önümüzdeki günlerde Fransa'da daha çok şeye tanık olacağız.

TUDEH legale çıktı

Fransız **Humanité** gazetesinin bildirdiğine göre, İran işçi sınıfının öncü partisi TUDEH 30 yıla yakın illegal faaliyetten sonra legale çıkma kararı aldı.

Kuruluşundan bu yana geçen 37 yıl boyunca sadece 8 yıl legal çalışma olanağı bulan TUDEH, Fars, Kürt ve Azeri komünistlerin örgütsel birliğidir.

TUDEH, faşist Şah rejimi süresince en ağır gizlilik koşulları içinde çalışmak zorunda kalmış, pek çok parti militanı işkencede, idam sehpalarında can vermiş ya da zindanlara atılmıştır.

Legalliğini ilan eden TUDEH, İran başbakanı Bazergân'ın bir süre önce TUDEH'e yöneltdiği suçlamalara karşı çıkarak, yayınladığı bildiride şöyle demektedir: «TUDEH, Ayetullah Humeyni'yi ve programını (bugünkü evrede bizim programımıza tekabül eden programı) desteklediğini tekrar belirtir. Programın içerdiği: Cumhuriyetin ilanı, yasama meclisinin kurulması, özgür seçimlerin yapılması, yeni anayasa, emperyalizmin reddi, ulusal bağımsızlığın garantisi, yaşam koşullarının iyileştirilmesi, vb.' dir.»

Brzezinsky Eli Boş Döndü

Carter'ın Orta Doğu'ya giderek İsrail ile Mısır arasında ortaya çıkan uyuşmazlıkları giderip tarafları ABD planı doğrultusunda ikna etmesinden sonra, diğer Arap ülkelerini de kendi yanına çekmek için bu defa Carter'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinsky Suudi Arabistan ve Ürdün'ü kapsayan bir geziye çıkmıştı.

ABD, İran olaylarından sonra Orta Doğu'da aleyhine gelişen konumunu sağlama almak için Basra körfezini ve Süveyş kanalını güvence altına almak istemekte, bu nedenle Orta Doğu'da ABD'den yana bir blok oluşturmaya çabalamaktadır. ABD yardımlarıyla geçinen İsrail ve Mısır da, birkaç ufak pürüzün dışında kolaylıkla emperyalizmin isteklerini kabul ederek «anlaşma»ya razı olmuşlardır.

Suudi Arabistan, Camp David zirvesi ile başlayan Mısır-İsrail arasında barış girişimlerinde ABD'nin başı çekmesini onaylamayarak, son günlerde yine Carter yönetimine karşı sesini yükseltmeye başlamıştır. Suudi Arabistan'ın bu tavırları ABD'yi korkutmaktadır. Çünkü, dünya petrol üretiminin dörtte birini Suudi Arabistan karşılamaktadır. İran'dan sonra Suudi Arabistan'nın da petrol ambargosu uygulaması emperyalizmin ekonomisini önemli boyutlarda sarsacaktır. Bu nedenle ABD, Suudi Arabistan'ı hoş tutmaya çalışmakta ve yardım kesesinin ağzını açmaktadır.

Öte yandan, ABD bu stratejik mevkii korumak için bir dizi önlemler almaktadır. Ve Carter «Arabistan'a yapılacak bir müdahalede burada savaşmaktan kaçınmayacağını» söylemektedir.

Nitekim ABD, Güney Yemen'e karşı Kuzey Yemen'e üç bin kişilik «uzman» göndermekte, Basra körfezinde bir filo kurmaktadır.

ABD'nin geniş olarak uygulamaya sokmak istediği Orta Doğu'daki girişimlerine başta Suudi Arabistan olmak üzere Ürdün ve Sudan da dahil edilmek istenmektedir. Ancak, geçtiğimiz günlerde Carter'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinsky'in çıktığı Suudi Arabistan ve Ürdün gezisinin sonuçları pek iç açıcı olmamıştır. Suudi Arabistan ve Ürdün Orta Doğu'da tüm Arap Ülkelerini kapsayan ve bilhassa Filistinlilerin haklarını gözeten bir anlaşma yapılmadığı takdirde, Mısır ile İsrail arasındaki ikili anlaşmayı kabul etmeyeceklerini açıklamışlardır.

Görüldüğü kadarıyla ABD patentli «barış» anlaşması ve Orta Doğu'da Amerikancı bir «hat» yaratma şansı giderek azalmaktadır.

ABD'nin binbir güçlükle gerçekleştirdiği Mısır-İsrail anlaşmasına diğer Arap ülkelerinden katılan olmaması, bu anlaşmanın kağıt üzerinde kalacağını ve ABD planlarının istediği biçimde gelişmeyeceğini göstermektedir.

Suudi Arabistan geçen Kasım ayında Bağdat'da yapılan Arap zirvesine katılmış ve Mısır'ın İsrail'le ayrı bir anlaşma imzalaması halinde Arap ülkelerinin Mısır'a ekonomik ve siyasi her türlü müeyyideyi uygulamaları kararına imzasını atmıştı. Yeni gelişmeler sonrasında da Suudi Arabistan bu karara uymaktadır. Suudi Arabistan Mısır'a iki milyar dolarlık yardımda bulunmaktaydı. Şimdi Mısır'ın bu yardımdan yoksun kalması olasılığı da sözkonusudur.

Emperyalizm, İran'dan sonra ne pahasına olursa olsun Orta Doğu'da kendi «güvencesini» sağlamak isteyecektir. İleri sürdüğü geniş çapta planları Arap ülkelerinin direnişi karşısında bozulmuştur. ABD'nin bundan sonra ne yapacağı sorusunun cevabı genel anlamda bu bölgede karışıklık çıkartmak ve bundan yararlanmak, Arap ülkelerini birbirine karşı kışkırtarak bölmek olacaktır. Emperyalizmin klasik «böl ve yönet» taktiğinin ne derece başarılı olacağı da şüphelidir. Çünkü halklar emperyalizmin bu klasik taktiklerine ve oyunlarına gelmemeyi artık öğreniyorlar.

KEYK, otuzuncu yılını kutluyor

SOSYALİST ÜLKELER, ORTAK PAZAR ÜLKELERİNİN İKİ MİSLİ EKONOMİK GELİŞME GÖSTERDİ

Sosyalist ülkeler karşılıklı ekonomik yardımlaşma Konseyi KEYK dikkate değer bilançolarıyla 30 uncu kuruluş yıldönümünü kutluyor. KEYK'nin ilişkilerini sürekli geliştirdiği kapitalist ülkelerde meydana gelen bunalımın yarattığı düşüşlere ve gerek yönetim gerek planlama sorunlarının artan karmaşıklığına rağmen, dünyanın en dinamik ekonomik topluluğu olduğu bu bilançolarla da kanıtlanıyor.

1949 yılı ocak ayında 8 ülke yani SSCB, Bulgaristan, Macaristan, Polonya, Romanya, ve Çekoslovakya tarafından kurulan KEYK'e daha sonra Arnavutluk (topluluktan 1961 yılında çıktı) ve sırasıyla D. Alman Cumhuriyeti, Moğolistan, Küba ve Vietnam (geçen yıl) katıldı.

KEYK, birçok komite ve konsey çalışmalarına katılan Yugoslavya ile, Finlandiya, Irak ve Meksika'yla da, özel işbirliği programları çerçevesinde ayrıcalıklı ilişkilerini sürdürüyor.

430 milyon insanın yaşadığı konsey üyesi ülkeler, 1978 yılında, bir önceki yıla oranla milli gelirlerini yaklaşık % 5 oranında arttırdılar. Bu Ortak Pazar ülkelerindeki artışın iki misli bir gelişme demek oluyor.

1977 yılında, çeşitli istatis-

tik kaynaklarından yararlanarak bir inceleme yapan Fransız Dokümantasyon merkezi, KEYK' in en azından üretim alanında reddedilemeyecek bir dinamizm gösterdiğini bildiriyordu. İncelemenin yazarı, şunları ekliyordu: «İşte duruma yeterince açıklık getirecek birkaç rakam: Dünya nüfusunun % 9,3 ünü kapsayan KEYK, dünya sanayi üretiminin yaklaşık üçte birini üretiyor... Kişi başına değerlendirildiğinde KEYK sanayi üretimi, batılı sanayileşmiş ülkelerinkinden yüksektir.»

50 yıllarında dünya sanayi üretiminde KEYK ülkelerinin payı sadece % 18 idi. 1951'den itibaren, ortalama büyüme %93' e ulaştı (Tüm dünya için bu oran % 6,4 idi.)

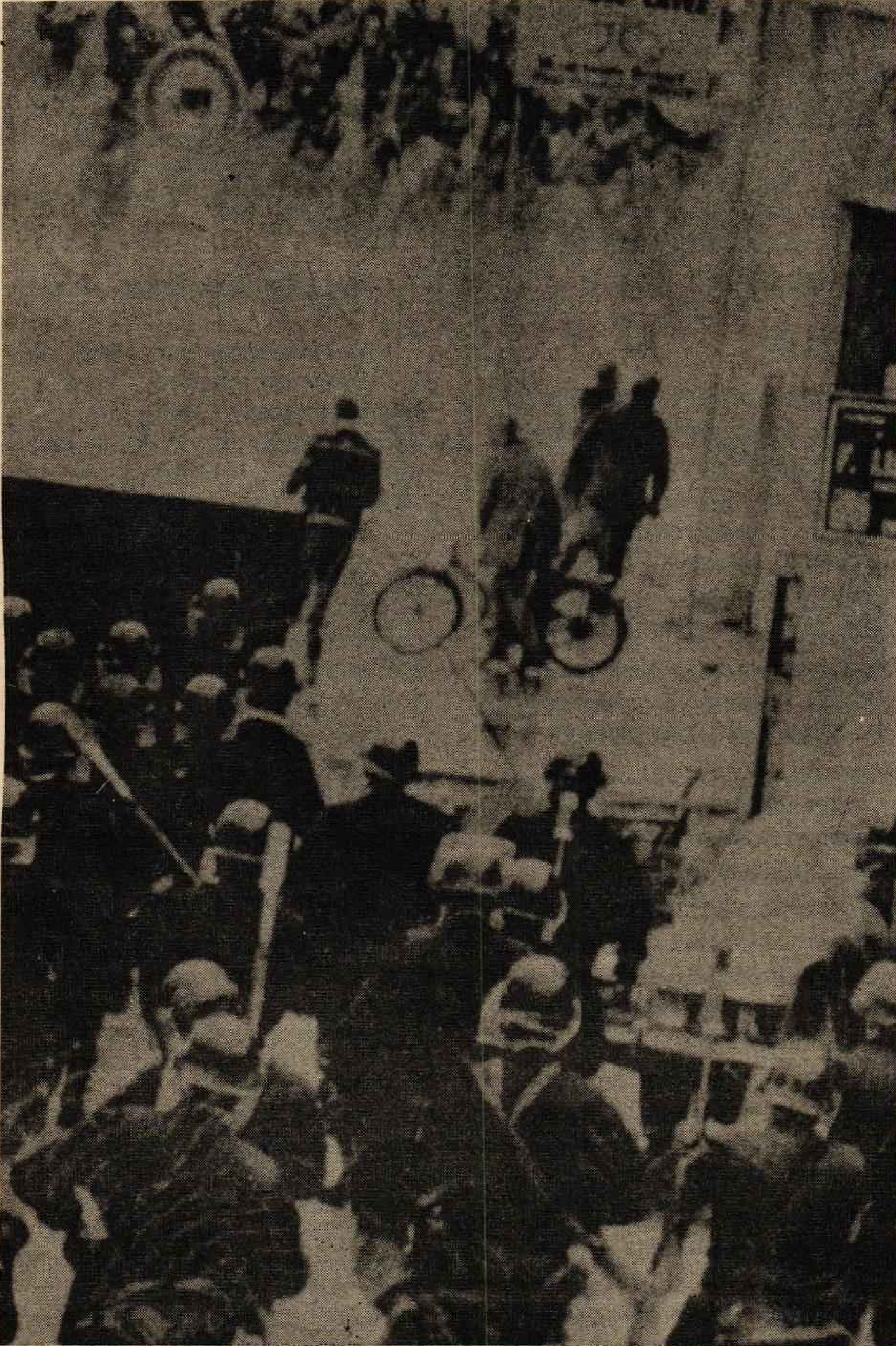
KEYK ülkelerinin sanayi yapıları da sürekli gelişiyor. Mekanik sanayiinin tüm sanayideki payı, 30 yıldan daha kısa bir sürede, SSCB'de % 20 den % 25'e Çekoslovakya'da % 14'den % 33' e, Romanya'da % 13 den % 31 e ve Polonya'da % 16 dan % 33 e yükseldi.

KEYK tam çalışma uygulanan yegâne ekonomik topluluk. 1961 yılından beri toplam nüfus % 18 artmış olmasına karşın aktif çalışan nüfusta % 25 oranında artma görüldü. Uzman sayısı SSCB'de üç misli, Çekoslovakya'da ve Bulgaristan'da 2,5 misli, DAC'de de 4 misli arttı.

Bu ülkelerde en çok çaba harcanan konu (son onyıllarda) konut. 1956 yılından bu yana KEYK ülkelerinde 63 milyon yeni ev inşa edildi.

Fransız Demir-Çelik İşçilerinin Mücadelesi Büyüyor

● BİNLERCE DEMİR-ÇELİK İŞÇİSİ 23 MART'DA PARİS'E YÜRÜDÜ

Fransız Toplum Polisi İşçilere Saldırıyor

Fransız Demir-Çelik işçilerinin, hayatlarını ve Fransa'nın ana sanayi kollarından olan Demir-Çelik sanayiini korumak için üç aydır sürdürdükleri mücadele giderek gelişmektedir.

Bir süre önce Avrupa Birliği, Fransa'nın çok fazla çelik üretmesi ve 1978 yılının son üç ayında fazla miktarda çelik satması karşısında «çelikle ilgili hedeflerin zedelendiği»-ni öne sürülerek Fransa'yı kınamış ve çelik üretim ve satışını kısması için Fransız hükümetini ve işverenlerini uyarmıştı. 21.000 işçinin işine son verilmesini ve Denain, Trith-Saint Léger ve Anzin fabrikalarının tasfiye edilmesini kararlaştırdı.

Bu karar Fransız ekonomisinin hayati dallarından birinin ve bu dalda çalışan onbinlerce ailenin ve yüzbinlerce kişinin hayatıyla oynamak demektir ve özellikle demir-çelik komplekslerinin bulunduğu Lorraine, Nord, Loire bölgelerinde yaşayanları tam bir yıkıma mahkum etmektedir. Öte yandan demir-çelik üretiminin kısıtlanması gemi, uçak, otobüs, tekstil üretimini de doğrudan etkileyecek, işsizlik o zaman tam bir facia boyutlarına ulaşacaktır.

Demir-çelik işçileri Fransız hükümetinin, Cumhurbaşkanı Giscard ve adamlarının ve işverenlerin, kendilerini açlığa mahkum eden karar ve uygulamaları karşısında direnişe geçtiler. Bunun üzerine çeşitli yörelerde çatışmalar çıktı. Bunların en büyüğünde, Longwy ve Denain şehirlerinde, tepeden tırnağa zırhlı, silahlı Fransız toplum polisi büyük bir gaddarlıkla işçilere saldırdı, olayda pek çok işçi ağır yaralandı.

Demir-çelik işçileri CGT'li bir işçi önderinin dediği gibi «Yaşamak için» 23 Mart günü Paris'e kitlesel bir yürüyüş yapmaya karar verdiler. Belli başlı sendikal örgütler CGT, CFDT ve FEN, demir-çelik fabrikalarında yaptıkları oylamalarla yürüyüşe katılma kararı aldılar. CGT bu konuda bir bildiri yayınladı, aynı zamanda Fransa'nın çeşitli kuruluşlarında (kimya, metal, telefon, vb. işkollarında) çalışan işçileri 24 saatlik greve çağırdı. Paris bölgesindeki banka ve gümrük işçileri sendikaları da üyelerinden iş bırakmalarını istediler.

Sonunda komünist ve sosyal-demokrat işçilerin hep birlikte 23 Mart' ta gerçekleştirdikleri Paris'e yürüyüş, Fransa işçi mücadeleleri tarihinin en büyük, görkemli gösterilerinden biri oldu. Paris'e yürüyüş, tekellerin düzenine karşı kitlelerin tepkisini dile getirerek, kendi kârlarından başka hiç bir şeye değer vermeyen tekelci yıkımcılara kitlelerin dili ve eylemiyle bir kere daha «DUR!» dedi.

BİRLİK, tekeller hâkimiyetinin en bariz bir uygulamasına ve buna eşlik eden tipik baskıcı yöntemlere kararlı mücadelesinde Fransız işçi sınıfının yanındadır!

CGT'NİN 8 MART BİLDİRİSİ

CGT, demir-çelik olayına ilişkin olarak 8 Mart'ta şu bildiriyi yayınlamıştır:

«Demir-çelik fabrikalarının bulundukları bölgelerin işçileri ve halk, Paris yürüyüşüne kitlesel olarak katılacaklardır.

Onlar:

— Ülkede, aileleriyle birlikte **namuslu** yaşama hakkı için,

— Hükümetin ve patronların planlarına, Bürüksel'de kararlaştırılan ve demir-çelik sanayii'ni parçalamak için hazırlanan DAVİGNON planına karşı çıkmak için,

— Demir-çelik ve diğer temel sanayilerin yaşaması için, mücadele ediyorlar.

Hükümet ve patronlar, işlerini ve bölgelerini savunan emekçilere karşı provokasyonlarını, dolaplarını ve şiddet uygulamasını arttırıyorlar.

Paris bölgesinde:

- 350.000 işsiz var.
- Sanayi kuruluşları yıkılıyor, meslekler tahrip ediliyor.
- Onbinlerce işçi tehdit altında.
- Hiçbir yerde iş güvenliği kalmadı.
- Yaşama ve çalışma koşulları ciddi surette bozuluyor.

Bütün kesimlerde, hak talep eden mücadeleler, ücretlilerin, satın alma güçlerini, işlerini ve geleceklerini korumak istediklerini kanıtlıyor.

Demir-çelik işçilerinin Paris'e yürüyüşü, **onlar** için olduğu kadar **sizin** içindir de.

Onlar yaşamak ve kendi bölgelerinde çalışmak istiyorlar. BİZ de...

NATO'yu sarsan skandallar

Emperyalizmin askeri-politik örgütü olan NATO son günlerde oldukça karıştı. İlk haber. NATO Genel Sekreteri Luns'un «gençliğinde yaptığı bir hata»nın ortaya çıkmasıydı. Luns meğerse 1933-1936 yıllarında Hollanda'da faşist partiye üyeymiş! Luns'un «eski» bir faşist olması oldukça tepki topladı.

NATO ile ilgili esas olay geçtiğimiz hafta ortaya çıktı. NATO'nun en önemli özelliği, «sosyalist sistem»e karşı bir askeri-politik örgüt olduğundan, planlarının çok gizli tutulmasıdır. Ancak NATO'nun çok «önemli» ve çok «gizli» sırlarını duymayan kalmadı.

5 Mart günü, Brüksel'de NATO Genel Sekreterliğinde onbir yıldır çalışan Bayan Ursel Dorenzen'in Demokratik Alman Cumhuriyeti'ne geçmesiyle, «onbeş ülkenin güvenliğini sağlayan» ve «dünya barışının sağlanması için uğraşan» Kuzey Atlantik Paktı ne kadar barışçı olduğunu kanıtladı! İlerici dünya halklarının zaten çok iyi tanıdıkları NATO'nun ne denli hesaplar peşinde olduğu bir kez daha ortaya çıktı.

Ursel Lorenzen, NATO Konseyi «İşlem Yönetim» bölümünde çalışıyordu. Lorenzen, **politik-askeri** haberlerle bilgi toplama servislerinin birbirine bağlandığı yer olan «merkezi sistem»e ya da «durum salonu»na kadar sızabilmişti.

Lorenzen Wintex-Cimex olarak adlandırılan NATO manevralarının amacını açıklamıştır. Cimex serisi, NATO'nun siyasi manevraları, Winex ise askeri düzenlemelerle ilgili uygulamalarıdır. Winex'le Cimex uygulamaları arasında «eşgüdüm» sağlanarak, yıllardan beri Winex askeri uygulamalarının etkinliği saldırıya yönelik siyasi senaryolarla arttırılmıştır. Söz konusu senaryolar, sosyalist ülkelerde siyasi karışıklık ve yeraltı örgütleri yaratmayı hedef alan bir dizi «önlemi» içermektedir.

NATO uzmanlarına göre senaryo sahneye konduğunda oyun şöyle gelişecektir: «Başta konvansiyonel askeri önlemleri kullanma, daha sonra bunları nükleer savaşa varacak biçimde tırmandırma.»

Öyle anlaşılıyor ki, 79 yılında yapılan NATO manevraları «nükleer manyaklık»la sonuçlanacak çalışmaların bir parçası oluyor. NATO'nun sahneye koyduğu oyunun finalinin «nükleer savaş»la bitmesi, emperyalizmin geriledikçe yapmıyacağı çılgınlığın olmadığını göstermektedir.

FAŞİZME GEÇİT V

Geçen sayımızda yayınlanan ilk yazımızda, faşizmin iktidarı ele geçirmesinin önlenmesi için neler yapılması gerektiğini konusunda Dimitrov'un yedinci Kongere'ye sunduğu raporda belirlenen 4 ilkesel noktayı sıraladıktan sonra, o günden bu yana evrensel geçerliliğini sürdüren bu ilkelerin ışığında, ülkemiz somutunda, yine somut olarak yapılması gerekenleri bir diğer yazıda ele alınacağını ifade etmiştik. Bu yazımızla konumuzu sürdürüyoruz.

ANTİ-FAŞİST MÜCADELE SOMUT OLMAK ZORUNDADIR

Hemen belirtelim ki, Rapor'da belirlenen ilkelerin evrenselliği, faşizme karşı mücadelede bizleri hazır reçeteciliğe götürmemelidir. Önemli olan bu ilkelerin ışığında ülkenin somut şartlarının somut tahlilini yapmak ve burada elde edilen sonuçlardan hareket ederek somut antifaşist mücadeleyi örgütleyip yönlendirmesini bilmektir. Bu noktada Dimitrov aynı Kongre'deki kapanış konuşmasında şöyle uyarmaktadır:

«FAŞİZME KARŞI MÜCADELE SOMUT OLMALIDIR

Faşizmin niteliğinin genel bir tanımı, kendi içinde ne denli doğru olursa olsun, faşizmin gelişmesinin özgül yanlarını ve faşist diktatörlüğün ayrı ayrı ülkelerde ve çeşitli aşamalarında büründüğü çeşitli biçimleri dikkate alma ihtiyacından bizi ari kılamaz. Her bir ülkede faşizmin ulusal özelliklerini, özgül ulusal yanlarını araştırmak, incelemek ve saptamak, buna göre faşizme karşı mücadelenin etkin yöntem ve biçimlerini belirlemek gerekir.

Lenin bizi böylesi «kalıplaşmış yöntemler, taktik kuralların, mücadele kurallarının böylesi mekanik bir biçimde tek düzeye indirgenmesi ve özdeşleştirilmesi»ne karşı ısrarla uyarmıştır. Kitlelerin ulusal duygularını ve önyargılarını, anti-kapitalist eğilimleri büyük sermayenin çıkarı doğrultusunda bunca incelikle ve Cezvitçe istismar etmekte olan bir düşmanla mücadele söz konusu olduğunda, bu uyarı özellikle yerindedir. **Böyle bir düşman her açıdan, tam bir mükemmeliyetle tanınıp bilinmelidir.** Onun manevralarına hiç vakit kaybetmeden tepki göstermeli, gizli emellerini ortaya çıkarmalı, nerede ve ne zaman olursa olsun onu püskürtmeye hazırlıklı olmalıyız. Eğer daha çabuk ve daha etkin bir biçimde **onun boynunu burmamıza** yarıyacaksa, düşmandan birşeyler **öğrenmekte** bile tereddüt etmememiz gerekir.

Faşizmin bütün ülkeler ve bütün halklar için geçerli evrensel bir gelişim şemasını saptamak büyük bir hata olur. Böyle bir şema, gerçek bir mücadele yürütmemize yardımcı olacağı yerde bizi mücadeleden alıkoyar. Herşey bir yana, nüfusun, kendilerine doğru yaklaşıldığında belli bir gelişme aşamasında faşizme karşı mücadeleye sokulabilecek ya da hiç değilse tarafsız kılınabilecek kesimlerini, hiç tefrik gözetmeksizin faşizmin kollarına itme sonucunu doğurur.» (Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya, 1972, İng. Cilt 2 Sf. 89)

Görüleceği gibi faşizme karşı mücadelenin somut bir şekilde belirlenebilmesi için Dimitrov sosyalistleri, basma kalıp şemalardan uzak durmaya, öncelikle ülkedeki faşist hareketin durumunu, gelişme şartlarını ve perspektifini somut olarak incelemeye çağırmaktadır. Bir düşmana karşı mücadele ederken onu çok iyi tanımak gereği elbette ki kuşku götürmez. Faşizmin başarısının önlenmesi için belirlenen ilkeler ancak bu şekilde doğru olarak hayata geçirilebilir. Ve ancak ülkenin ve toplumun özgür şartlarının eksiksiz değerlendirilmesinden hareket edilerek söz konusu dört ilkeye hayatiyet kazandırabilir.

Biz ülkemizdeki faşist hareketin değerlendirilmesini birçok defa yaptığımız, faşizmin toplumdaki durumu, gücü, dayanakları, faaliyetleri, zorbalıkları geniş kitleler, hatta dünya kamuoyu tarafından somut olarak kavranmış olduğu için bu yazımızda daha çok faşizme karşı mücadelenin somutu üzerinde duracağız.

İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ

Dimitrov söz konusu Rapor'da işçi sınıfının **«tek bir militan orduda kaynaşmış»** olmasını, faşizmin başarısının önlenmesinin ilk şartı olarak belirliyordu. **«İşçi sınıfının tek bir militan orduda birleşmesi»** ilkesinin somut muhtevasına getirilen çözüm neydi? Bu noktadan hareket etmek bize, ülkemiz şartlarında, neyin nasıl yapılması gerektiği hakkında fikir verebilir. Rapor, «işçi sınıfının tek bir militan orduda birleşmesi»ni o günün dünyasında, özellikle faşizmin gemi azıya aldığı kapitalist ülkelerde «BİRLEŞİK CEPHE» olarak somutluyordu. Çünkü bu ülkelerde işçi sınıfının kitlesi birlik içinde olmaktan uzaktı. Ve belli başlı iki akıma bölünmüş durumdaydı: **Komünistler ve sosyal demokratlar...**

İkinci Enternasyonal partilerinin işçi sınıfına ve devrime ihanet edip reformist örgütler haline gelmelerinden sonra onlardan ayrılan devrimcilerin oluşturdukları komünist partiler işçi sınıfı içinde hızla saygınlık ve güven kazanıyorlardı. Ama komünistlerin, uzun yıllar boyu sosyal demokrasinin etkinliğinde kalmış geniş işçi yığınlarının tümünü kendi saflarına kazanmaları kısa zamanda mümkün olamıyordu. Oysa faşizm bastırıyordu ve faşizme karşı güçlü bir mücadele yürütebilmek için ilk başta işçi sınıfının kitlesini aktif ve örgütlü bir şekilde anti-faşist saflara kazanmak gerekiyordu. Bu noktayı Rapor şöyle vurgulamaktadır:

«II. FAŞİZME KARŞI İŞÇİ SINIFININ BİRLEŞİK CEPHESİ

Yoldaşlar, kapitalist ülkelerin milyonlarca işçisi ve emekçisi şu soruyu soruyor: Faşizmin iktidara gelmesi nasıl önlenebilir ve iktidara geldikten sonra faşizm nasıl alaşağı edilebilir? Bu soruya Komintern şu cevabı veriyor: **İlk yapılması gereken şey, işe başlamak için yapılacak şey, bir birleşik cephe kurmaktır, bütün dünyada, her ülkede, her bölgede, her yörede, her fabrikada işçilerin eylem birliğini sağlamaktır. Proletaryanın ulusal ve uluslararası çapta eylem birliği işçi sınıfını yalnız faşizme, sınıf düşmanına karşı savunmada değil, ona karşı-saldırıya geçmede de muktedir kılar.**

BİRLEŞİK CEPHENİN ÖNEMİ

İki Enternasyonalin, Komünist ve Sosyalist Enternasyonallerin parti ve örgütlerini destekleyenlerin birlikte eyleminin kitlelerin faşist saldırıyı geri püskürtmelerini kolaylaştıracağı ve işçi sınıfının siyasi önemini arttıracağı açık değil midir?

Ne var ki, her iki Enternasyonal partilerinin birlikte eyleminin sonuçları onların bugünkü taraftarlarını, Komünistleri ve Sosyal Demokratları etkilemekle kalmayacaktır; aynı zamanda **Katolik, Anarşist işçiler, örgütlenmemiş işçiler, hatta geçici olarak faşist demagojinin kurbanı olmuş işçiler üzerinde de güçlü bir etki yapacaktır.**

Kaldı ki, proletaryanın güçlü bir birleşik cephesi **emekçi halkın bütün diğer tabakaları,** köylülük, şehir küçük burjuvazisi, aydınlar üzerinde son derece etkili olacaktır. Bir birleşik cephe ikircikli gruplarda işçi sınıfının gücüne inanç uyandıracaktır.» (a.g.e., sf. 27)

«İşçi sınıfının bütün kesimlerinin, bağlı oldukları parti ya da örgüte bakılmaksızın, eylem birliğinin sağlanması, **işçi sınıfının çoğunluğu kapitalizmin devrilmesi ve proleter devriminin zaferi için mücadelede birleşmeden önce dahi,** zorunludur.

Tek tek ülkelerde ve bütün dünyada proletaryanın bu eylem birliğini gerçekleştirmek mümkün müdür? Evet, mümkündür. Ve tam da bu sırada mümkündür. Komintern bunun için sadece **bir tek şart, o da bütün işçilerin kabul edebileceği temel bir şart ileri sürmektedir: Eylem birliği faşizme karşı, sermayenin saldırısına karşı, savaş tehdidine karşı, sınıf düşmanına karşı olmalıdır.** Bizim şartımız budur.» (a.g.e., sf. 28)

Anti-faşist mücadelede işçi sınıfının birliği böylesine önemlidir..Ve ne zaman bu birlik sağlanmışsa faşizme karşı mücadele başarılı olmuş, birliğin sağlanamadığı durumlarda ise fa-

[Y]ERMEMEK İÇİN -2

şizmin saldırılarının daha ileri boyutlara ulaştığı görülmüştür.

İşçi sınıfının birliği açısından ülkemizdeki durumun bir hayli olumsuzluklar gösterdiği bir gerçektir. Bu nedenle bu noktayı bizim de ilk başta ele almamız şarttır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken şablonculuğa düşmemektir. Çünkü bugün Türkiye işçi sınıfının bölünmüşlüğüyle o günlerin kapitalist ülkeleri işçi sınıflarının bölünmüşlüğü arasında esaslı farklar vardır.

«BATI» SOSYAL DEMOKRASİSİ İŞÇİ SINIFI KÖKENLİDİR

Kapitalist ülkelerde o günlerde işçi sınıfı içinde ağırlığı olan belli başlı iki akımın, komünizmin ve sosyal demokrasinin her ikisi de işçi sınıfı kökenlidir. Daha eski olan sosyal demokrat partiler, bir zamanlar —İlk Dünya Savaşı'ndan önce— bilimsel sosyalizmi kılavuz edinmiş, işçi sınıfının siyasi platformda temsilciliğini yapmış devrimci örgütlerdi. Sonraları sosyal şovenizme saparak revizyonistleşen bu partiler işçi sınıfının bağımsız politikasını burjuvazinin çıkarlarının peşine takmışlar ve Marksizmden uzaklaşmışlardır. Bu nedenle işçi sınıfı bilimine bağlı olan devrimciler burjuvazinin reformist alternatifi haline gelen bu partilerden ayrılarak komünist partileri oluşturmuşlar ve enternasyonalist planda Komintern'in çatısı altında birleşmişlerdir. Böylece işçi sınıfı, her ikisi de aynı sınıftan ve Marksizmden kaynaklanan —ama birisi Marksizmden sapmış— iki akıma bölünmüştür. Bunlardan, işçi sınıfının bilimsel politikasını benimseyip devrimci mücadele geleneğini sürdüren komünistler sınıfın gerçek siyasi temsilcisi olmuşlardır. Buna karşılık da sosyal demokrasi geçmişte uzun süre işçi sınıfına yol göstermiş olmasının bir sonucu olarak işçi sınıfının kitlesi üzerindeki etkinliğini kolayca yitirmemiştir. Bugün, sosyal demokrasinin ihanetinin üzerinden yetmiş yıla yakın bir süre geçtiği halde aynı ülkelerde hâlâ daha onmilyonlarca işçinin sosyal demokrasinin peşinde olduğunu gözönüne getirirsek, geçmişin yeni nesillerin omuzuna yüklediği «miras»ın etkilerini silmenin kolay olmadığını anlarız. Sosyal demokrat işçi kitlesinin önemini ve bu işçilerin nasıl kazanılması gerektiğini Dimitrov kapanış konuşmasında şöyle belirliyor:

> «Uzun yıllar beyinlerine işlenen burjuvaziyle sınıf işbirliği ideolojisinin etkisi altındaki Sosyal Demokrat işçilerin kendiliklerinden, salt objektif nedenlerin etkisiyle bu ideolojiden kopmaları beklenemez. Hayır. Onların reformist ideolojinin kıskacından kendilerini kurtarmalarına yardımcı olmak bizim, biz Komünistlerin işidir. Komünizmin ilkelerini ve programını açıklama görevi sabırla, yoldaşça yöntemlerle yerine getirilmeli ve Sosyal Demokrat işçilerin, yerine göre, gelişkinlik düzeyine uymalıdır. Sosyal Demokrasiye yönelttiğimiz eleştiri daha somut ve sistemli olmalı, Sosyal Demokrat kitlelerin kendi tecrübelerine dayanmalıdır. Unutulmamalıdır ki, her şeyden önce sınıf düşmanına karşı Komünistlerle ortak mücadele onların edinecekleri tecrübeden yararlanılarak Sosyal Demokrat işçilerin devrimci gelişmelerini kolaylaştırmak ve hızlandırmak mümkündür ve gereklidir. Sosyal Demokrat işçilerin şüphelerini ve tereddütlerini gidermek için, onların proleter birleşik cephede yer almalarından daha etkin bir yol yoktur.» (a.g.e., sf. 97)

Faşizme karşı mücadelede o günlerin kapitalist ülkelerinde işçi sınıfının birliğinin sağlanması en hayati meseleyi oluşturuyordu. Ve bunun da yolu, komünistlerle sosyal demokratların birleşik bir işçi cephesi oluşturmasından geçiyordu. Yani işçi sınıfı içinde etkin olan her iki partinin bir cephe örgütü oluşturarak işçi sınıfının örgütlü mücadelesini birleştirmeleri ve tek merkezden yönetmeleri öneriliyordu.

TÜRKİYE'DE SOSYAL DEMOKRASİ İŞÇİ KÖKENLİ DEĞİLDİR

Bugünün Türkiye'sinde işçi sınıfı içindeki bölünmelerin bu şemaya uymadığını görüyoruz. Bir kere her şeyden önce ülkemizdeki sosyal demokrat akım işçi sınıfından kaynaklanmış değildir. Hele Marksizmle, kaynaklanma açısından en ufak bir ilişkisi bile yoktur. Türkiye'nin en eski burjuva partisi dönüşümler geçirerek bugün sosyal demokrat niteliğe gelmiştir. Bu nedenle de onun bir «işçi partisi» olarak ele alınması doğru değildir.

Buna karşılık sosyal demokrasinin işçi sınıfı içinde büyük etkinliği olduğu bir gerçektir. Türkiye'de son dönemlerde yapılan seçimlerdeki oy dağılımlarının çizdiği tablo bunun somut kanıtıdır. Bu anlam ve kapsam içinde işçi sınıfının birliği meselesi söz konusu olduğunda sosyal demokrasinin peşindeki işçilerin hesaba katılması mutlaka gereklidir. Ancak aradaki farklılığı hemen görmek lazımdır. Rapor'un sözünü ettiği birleşik işçi cephesi başlıca komünist ve sosyal demokratların biraraya gelmelerini öngörmektedir. Oysa ülkemizde sosyal demokrat akım sadece işçi sınıfına münhasır değildir. Hem köken, hem de toplumda çıkarlarını temsil ettiği katmanlar açısından —işçi sınıfı içinde de etkinliği olmasına rağmen —o daha çok ara tabakaların, tekel dışı burjuvazi ile çeşitli küçük burjuva toplum kesimlerinin siyasi temsilcisi görünümündedir. Yani sosyal demokrasiyle oluşturulacak anti-faşist bir cephenin kapsamı, ülkemizde «birleşik işçi cephesi»nden çok daha geniş bir toplumsal temsili ifade eder.

İŞÇİ SINIFI İÇİNDE BURJUVA SİYAŞETLERİN ETKİLERİ ÖNEMLİDİR

Ülkemiz işçi sınıfının uzun bir geçmişi ve mücadele tarihi olmasına rağmen, işçi sınıfı içindeki politizasyon ancak son dönemlerde gerçek rayına oturmaya başlamıştır. Bu nedenle, sağlıklı yönde olumlu gelişmeler olmasına rağmen, işçi sınıfının kitlesi içinde burjuvazinin çeşitli akımları hâlâ daha ağır basmaktadır. Hemen belirtelim ki faşist ya da dinci - gerici akımların işçi sınıfı içindeki etkinlikleri son derece düşüktür. Ve bunların fazla bir gelişme perspektifleri de yoktur. Ancak 1946'larda DP hareketi ile başlayıp hızla güç kazanan —başlangıçta «liberal» bir görünüm arzettiği için tutunan— işbirlikçi tekelci akımın etkinliği hâlâ daha varlığını sürdürmektedir. Özellikle kamu örgüt ve işletmelerinde çalışan işçiler arasında etkinliğini sürdüren bu akım, sendikal planda Türk-İş'in bir kanadında temsil edilmektedir.

İşçi sınıfının kitlesi içinde en yaygın akımın sosyal demokrasi olduğu söylenebilir. Gerçekten «liberal» görünümlü burjuva akımının tekelci - işbirlikçi niteliği açığa çıktıkça işçiler yığınlar halinde sosyal demokrasiye yönelmişlerdir. Sosyalist hareketin gençliğe ve sosyalistlerin toplumsal etkinliklerinin sınırlı olması, ayrıca sosyalist hareketteki bölünmüşlük ve dağınıklık, işçilerin sosyal demokrasiye kanalize olmalarında önemli rol oynamıştır.

Ancak bu durum da hızla değişmektedir. Sosyal demokrasinin «umut» olmadığını olamayacağını hızla bilince çıkaran işçiler sosyalizme yönelmektedirler. Son 1 Mayıs'larda meydanları dolduran yüzbinler bu gerçeğin kıvanç verici kanıtlarıdır. Bizzat DİSK'in varlığı, gelişmesi, DİSK'e bağlı sendikaların hızla yaygınlaşmaları da aynı gerçeği kanıtlayan önemli olgulardır. Bugün işçi sınıfı içinde çok güçlü bir sosyalist potansiyel bulunduğu, yüzbinlerce işçinin kurtuluşu sosyalizmde gördükleri kesindir. Bu sosyalist potansiyelin nitel gücü ise nicel gücüyle ölçülemeyecek ölçüde fazladır. Bu anlamda bugün ülkemizdeki işçi sınıfı hareketine sosyalizmin yön verdiği açıktır.

Ne ki, sosyalizmin işçi sınıfı içindeki bu potansiyel gücü henüz siyasal birliğine kavuşmuş değildir. Sosyalist hareket içinde yer alan farklı siyasi çizgilerin her biri, işçi sınıfı içinde kökleşme ve yaygınlaşma çabalarını sürdürmektedirler. Defalarca da belirttiğimiz gibi bunların teker teker hiçbirisi işçi sınıfının kitlesini siyasi arenada çekip çevirecek güçte değillerdir. Sosyalist hareketin bu durumu nedeniyle sosyalist literatürü kullanarak göz boyayabilen bazı maceracı ya da goşizan akımlar da işçi sınıfı içinde sınırlı da olsa etkinlik kazanabilmektedirler. Ancak yine sevinerek belirtelim ki, işçi sınıfımız, aynı faşizme itibar etmediği gibi anti-sovyetikliği ve anti-komünistliği kimselere bırakmayan maoculuğa da yüzvermemektedir.

(Devam Edecek)

Sıkıyönetim yayın yasakları üzerine

Halit Çelenk

1 Yoğunlaşan yayın yasaklarını, bu alandaki hak ve özgürlükleri düzenleyen yasalar ve hukuk ilkeleri açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

2 Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler, Anayasanın 65. Maddesi uyarınca iç hukuk kurallarından sayıldığına göre, yasaklamaları bu açıdan nasıl değerlendiriyorsunuz?

3 Söz konusu yasaklamaları, ülkemizde basın ve düşünce özgürlüğünün düzeyi ve demokrat saflarının talepleri açısından nasıl yorumluyorsunuz? Basın ve düşünce özgürlüğü alanında sizce Türkiye'nin dünyadaki konumu nedir?

Sıkıyönetimin yayın yasaklamaları hakkında Avukat Halit Çelenk sorularımıza şu cevapları vermiştir:

1 — Sorunuzda sözü edilen ve Sıkıyönetim Komutanlıkları tarafından uygulanan yayın yasaklamaları, temel,de 1402 Sayılı Anti-demokratik Sıkıyönetim Yasasının niteliğinden kaynaklanmaktadır. Bu yasanın 3/C Maddesi, Sıkıyönetim Komutanlarına:

«Söz, yazı, resim, filim ve sesle yapılan her türlü yayın haberleşme, mektup, telgraf ve sair mersuleleri kontrol etmek; gazete, dergi, kitap ve diğer yayınların basım ve yayımını kayıtlamak ve bunlar üzerine sansür koymak veya sıkıyönetim bölgelerine sokulmasını yasaklamak; sıkıyönetim komutanlığınca basılması veya neşri yasaklanan kitap, dergi, gazete, broşür afiş gibi bir cümle matbu evrakı basan matbaaları kapatmak» yetkisini vermektedir.

12 Mart faşizmi döneminde çıkarılan bu yasa, Anayasanın 20, 21 ve 124. maddelerine aykırı bir düzenleme getirmiştir. Bilindiği gibi Anayasanın 20. Maddesi, düşünce ve düşüncelerini açıklama ve yayma hakkını kişinin temel haklarından saymıştır. Yine bu temel yasanın 21. Maddesi de bilim ve sanat özgürlüğünü ilke olarak kabul etmiştir.

Sıkıyönetim bir Anayasa kurumudur. Ancak Anayasa'da yer verilen sıkıyönetime ilişkin yasanın, Anayasa ilkelerine uygun olarak düzenlenmesi, böyle bir yasama işlemi yapılırken, Anayasanın güvencesi altında bulunan temel hak ve özgürlüklerin *özüne* dokunulmaması gerekir. Çünkü yine Anayasaya göre temel hak ve özgürlükler, vazgeçilmez, dokunulmaz, devredilmez haklardandır. Düşünce ve basın ve yayın özgürlüğü bu hakların başında gelir. Nitekim Anayasanın 11. Maddesi, hiçbir yasanın, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunulamayacağı kuralını getirmiştir.

Sıkıyönetim Yasası

1402 Sayılı Sıkıyönetim Yasası incelendiği zaman, bu yasanın 3. Maddesinde yer alan hükümlerin, sözü geçen 11. Maddeye aykırı olarak, temel hak ve özgürlüklerin özünü ortadan kaldırdığı görülmektedir. Anayasa Mahkemesi birçok kararlarda, bir hakkın kullanılmasını son derece zorlaştıran ya da onu ortadan kaldıran yasa hükümlerinin, temel hakların özüne dokunmuş sayılacağını hükme bağlamıştır. 1402 Sayılı Sıkıyönetim Yasasının 3. Maddesinin, bu hak ve özgürlüklerin kullanılmasını son derece zorlaştırdığı ve giderek bu hakları ortadan kaldırdığı açıktır.

Öte yandan sıkıyönetim yasasının gazete ve dergiler hakkında sıkıyönetim komutanlıklarına yetki veren 3. maddesinin C bendi Anayasanın sıkıyönetimi düzenleyen 124. Maddesine de ters düşmektedir. Anayasanın sözü geçen maddesine göre sıkıyönetim «savaş hali, savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi, ayaklanma olması veya vatan ve cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışmanın veya ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten ve dıştan tehlikeye düşüren veya Anayasanın tanıdığı hür demokratik düzeni veya temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelen yaygın *şiddet hareketleri* hakkında kesin belirtilerin ortaya çıkması sebebiyle» ilan edilebilecektir.

Sıkıyönetim Yasası ve uygulamaları da bu maddenin amacına uygun olmak zorundadır. Sıkıyönetim, «hukuk devleti» ilkesini ortadan kaldıramayacağına göre, 124. Maddenin dışına çıkan, bu maddenin koyduğu ölçüleri aşan bir Sıkıyönetim Yasasının Anayasaya uygunluğu savunulamaz. Nitekim Anayasa Mahkemesinin 15.2.972 gün, 971/31 Esas ve 972/5 Sayılı kararının karşı oylarında bu konuda şu düşüncelere yer verilmiştir:

«...Sıkıyönetimin ilanını gerektiren olayların doğurduğu zorunluluklarla bağlantılı bulunmayan ya da varılmak istenen belli bir ereğin gerçekleşmesi yönünden aşırı görülen sınırlandırmaların konulması yetkisini veren yasa kurallarının Anayasanın 124. maddesine aykırı olacağı anlaşılır... Konulan sınırlandırmaların sıkıyönetim ilanını gerektiren olayların zorunlu kıldığı sınırlandırmalar içinde kalıp kalmadığının araştırılması gerekecektir. Sıkıyönetim komutanına sıkıyönetim ilanına temel bulunan nedenlerin kapsamına giren adli kovuşturma ile ilgili herhangi bir başvurma istem veya karar gerektirmeksizin ve bir gerekçe gösterme ödevi olmaksızın belirtilen yerlerde arama yapma ve dilediği nesneleri alıp götürme yetkisi ile basımevi ve eklentilerine el koyma yetkileri, basın özgürlüğünü ortadan kaldıran yetkiler ile 'hakların özlerine doknulmuştur'», «Genel güvenlik ve kamu düzeni adına iptal davasına konu yapılan maddenin a, b ve c bentlerinde anılan geniş yetkilerin tanınması 124. maddenin ereğini aşmakta ve sıkıyönetim ilanları nedenleri ile ilişkisi bulunmayan tüm Anayasal hakların özünü zedelemekte ve bu itibarla Anayasanın 11. maddesine ve sonraki temel hak ve ödevler bölümündeki hükümlerine aykırı düşmektedir.» (Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi. S: 10 Sa: 155 - 236)

2 — Sorunuzda da açıklandığı gibi Anayasanın 65. Maddesine göre uluslararası antlaşmalar yasa hükmündedir. Hatta haklarında Anayasa Mahkemesine dava açılamaması yönünden bu antlaşma hükümleri yasaların ön safında yer almaktadır. Yargı organlarının örnek kararlarına göre bu uluslararası antlaşmaların uygulamada gözönünde tutulmaları gerekir. Sıkıyönetim Yasasında yer alan ve yukarıda değinilen 3. maddedeki yetkiler, insan hakları sözleşmesine, Avrupa Antlaşmasına ve Helsinki Sonuç belgesine de ters düşmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, 15. maddesinde şöyle demektedir: «Savaş veya ulusun varlığını tehdit eden diğer genel bir tehlike durumunda her yüksek akid taraf ancak durumun gerektirdiği oranda ve devletler hukukundan doğan diğer yükümlülüklere aykırı önlemler alabilir.»

Demek ki sıkıyönetimde temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması «durumun gerektirdiği oranda» yapılabilecektir. Kısıtlamalar bu sınırı aşamayacaktır. «Durumun gerektirdiği» sınırlar ise Anayasanın yukarıya alınan 124. maddesinde sayılmıştır. Gazete ve dergi yasaklamalarının bu sınırı aştığı kuşkusuzdur.

3 — İşçi sınıfının kendi öz örgütünü ya da partisini kuramadığı bir ülkede demokrasiden söz etmek gülünçtür, abestir. İşbirlikçi burjuvazinin emekçi sınıf ve tabakalar üzerinde kurduğu diktanın bekçiliğini yapan 141 - 142. maddeler yürürlükte kaldıkça ülkemizde düşünce ve örgütlenme özgürlüğünden söz edilemez. Burjuva demokratik hakların geçerli olduğu hiçbir ülkede sözü edilen maddelere ya da benzeri sınırlandırmalara yasalarda yer verilmemiştir. 141-142. maddelerin kadük bir halde kaldığı İtalya'da, «zora başvurulmadıkça» düşünceler serbestçe açıklanabilmektedir. İtalya'da güçlü ve iktidar adayı bir Komünist Partisinin varlığı bunun açık kanıtıdır. Son günlerde TCY'nın 142. Maddesi hakkında Anayasa Mahkemesine açılan dava, bu alanda önemli bir aşamayı vurgulamaktadır.

Bir hukuk belgesi

"Dil, din ve mezhep farklılıklarını belirtmek yasalara göre suç değil,,

SDP Genel Başkanı M. Ali Aybar'ın 11 Aralık mahalli seçimler öncesindeki bir radyo konuşmasında «Türk-Kürt», «Doğu-Batı» ayırımı yaptığı bu nedenle 142. maddenin 3. fıkrasını ihlal ettiği gerekçesiyle Ankara savcılığı tarafından dava açılmıştı. Davanın seyri sırasında bilirkişi heyetinin verdiği rapor sözkonusu konuşmada suç unsuru bulunmadığını ifade etmektedir. Konunun taşıdığı hukuki ve toplumsal önem nedeniyle uzman kurulun raporuna burada değinmek istiyoruz.

Hukuk büromuzun edindiği bilgilere göre, Savcılığın düzenlediği iddianamede, M. Ali Aybar'ın, «Türkiye'de Türk asıllı olmayan, dilleri, dinleri, mezhepleri ayrı olan vatandaşların bulunduğu, Türk milliyetçiliğinin ise sadece sınıf gerçeğini değil, bu gerçeği de unutturmak istediğini, faşistler iktidara gelirlerse Türk asıllı olmayan vatandaşlara kan kusturacakları, onları Türk'e göre aşağılıktan sayacakları... Doğu'da her türlü baskının ve zulmün sürdüğü» yolundaki sözleri suç teşkil etmektedir.

Mahkemece saptanan ve Doç. Dr. **Selâhattin Keyman**, Doç Dr. **Nevzat Toroslu**, Doç. Dr. **Eralp Özgen**'den kurulan bilirkişi heyetinin verdiği raporda ise bu sözlerin suç teşkil etmediği belirtilerek özetle şöyle denilmektedir:

«TCK'nun 142/3 maddesi hiçbir zaman Türkiye'de farklı etnik grupların mevcut bulunduğu yolunda sosyolojik bir tespit yapılmasını ve bunun ifadesini yasaklamamaktadır... Bu itibarla, sadece farklı etnik grupların mevcudiyetini tespit, mezkur maddesinin hükmüne girmediği gibi, bu etnik grupların bazı baskılara maruz kaldığı, bu haksızlıkların ülkede ayırımcı bir politika izlenmesinden ileri geldiği yolundaki iddia, yargı ve genel politika değerlendirmeleri de 142/3 maddesinin ihlâli anlamına gelmez ... esas olarak Türkiye'de yaşayan farklı etnik gruplar ile farklı inançlara sahip topluluklar karşısında genel olarak faşist ideolojinin tutumunun ne olabileceği konusunda değerlendirmeler yapılmakta ve ideolojik taraftarlarının iktidarı ele geçirmesi halinde sözkonusu grupların tabi tutulacakları muameleler konusunda endişeler dile getirilmektedir... İddianamede yeralan ve 'arkadaşlar bir de doğu sorunumuz var' diye başlayıp, 'anayasanın 12. maddesi uygulanmalıdır' diye sona eren cümledeki ana konu, Doğu'da yaşayan halkın da bütün işçi ve köylüler gibi ezilip sömürüldüğünün ortaya konmasıdır ... yukarıda açıklanan nedenler dolayısıyla, incelenen pasajların TCK'nun 142/3 hükmünün ihlali niteliğinde olmadığı sonucuna varılmıştır.»

TÜRK-İŞ GENEL KURULUNA DOĞRU

TÜRK-İŞ Genel Kurulu önümüzdeki ay, yani 16 Nisan'da Ankara'da başlayacak. Cumhurbaşkanlığı kontenjanından yeniden senatör olan Türk - İş Genel Başkanı Halil Tunç'un bu genel kurulda adaylığını koymayacağını belirtmesi, konfederasyon içinde var olan iktidar mücadelesini daha da hızlandırdı. Başka bir ifadeyle söyleyecek olursak, sınıf mücadelesinin bir yansıması olarak ortaya çıkan gruplar Genel Kurulun yaklaşımıyla çalışmalarını daha da somutlaştırdılar.

İçinde sol sosyal-demokratların ağırlık olduğu, sağ sosyaldemokratları da kapsayan 19 sendikanın yöneticileri Mart ayının ilk haftasında Türk-İş yönetimine aday olduklarını, bugünkü Türk-İş yönetimini eleştirerek ılımlı bir deklârasyon ile kamuoyuna açıkladılar. Türk-İş içinde «sol muhalefet» diye adlandırılan bu 19 sendikanın deklarasyonunda, önümüzdeki dönemde yönetime geldikleri takdirde izleyecekleri politikanın ana ilkeleri şöyle sıralanmaktadır.

a — Anayasa çizgisinin tüm hükümleriyle yaşama geçirilmesi yönünde etkin girişimlerde bulunmak,

b — Demokrasiyi tüm kurumları ile, noksansız savunmak ve geliştirmek,

c — Ülkenin uluslararası düzeyde gelişme potansiyeline uygun olarak daha üst noktalarda yer almasını sağlayacak bir ekonomi siyasetinin öncülüğünü yapmak,

d — Anti - emperyalist doğrultuda yapılacak tüm girişimlere destek olmak,

e — Bireysel ve toplu terörizmin köklerini gözler önüne sererek, küçük üretici, küçük memur ve benzeri tüm emekçi toplum katmanlarını kapsayacak bir demokrasi tabanı oluşturmak.

«Daha çok ekmek, daha çok barış» şiarı ile son bulan deklârasyon gerek gereçesi, gerekse tespit ettiği ilkeler açısından ele alındığında kuşkusuz ilerici bir programı hedeflemektedir.

Türk-İş içindeki bu sol muhalefetin başını çeken sendikacıları şöyle sıralamak mümkündür. Yol-İş Federasyonu başkanı Muzaffer Saraç, DYF-İŞ Federasyonu Genel Sekreteri Ömer Sönmez, Harb-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Çetin Soyak, Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Genel Başkanı Oktay Kurtböke, Tez Büro-İş Sendikası Genel Sekreteri Turan Barut. Bunların dışında Ağaç-İş, Deri-İş, Petrol-İş, Tarım-İş, Basın-İş (Ankara Şubesi) Çimse-İş, Koop-İş, Likat-İş, Maden Federasyonu, Bif, Kristal-İş, Kauçuk-İş, Tüm-İş sendikalarının da içinde bulunduğu sol muhalefet, Türk-İş'in DİSK ile ve diğer demokratik örgütlerle bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde eylem birliği yapmasını da savunmaktadır.

Türk-İş içindeki iktidara oynayan ikinci grup ise «dengeciler» adıyla anılan ve başını Halil Tunç'un çektiği, AP'li Orhan Erçelik ile yine AP'li Tekstil Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın da içinde bulunduğu ve denge olarak sağ sosyal-demokrat Gıda-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ile aynı çizgideki Kemal Özer'i de kapsayan gruptur. Kendi sağındaki faşist grup ile solundaki «sol muhalefet»ten kopuşmalar nedeniyle destek alamadığı sürece «dengeciler»in iktidar olması mümkün görünmemektedir. Dengecilerin propagandası iki temel noktaya dayanmaktadır: Birincisi, «aşırı sola da, aşırı sağa da karşıyız» safsatası; ikincisi ise, kendi sağındaki veya solundaki grupların iktidar olması sonucunda birinden birinin Türk-İş'ten ayrılacağını ve «Türk İşçi Hareketinin güçsüz düşeceği» iddiası. Ancak, Tunç'un başını çektiği «Dengeciler», faşist eğilimlilerin başını çektiği sağ ekibin iktidar olamaması halinde dahi Türk-İş'ten ayrılmayacaklarını, böyle bir girişimde bulundukları takdirde tabanlarını götüremeyeceklerini bilmektedirler. Buna mukabil sol muhalefetin içinde bulunan Hava-İş, Yol-İş ve Petrol-İş'in DİSK'e geçme olasılıklarını bildiklerinden, sol muhalefete açık tavır almaktan çekinmektedirler.

Türk-İş içinde üçüncü grup ise AP içinde MHP'ye yakınlığı ile tanınan milletvekili Mustafa Başoğlu'nun başkanlığındaki Sağlık-İş ile Türk Metal-İş Sendikasının oluşturduğu faşist ve faşist işbirlikçisi gruptur. İktidar olmak şansına en az sahip olan bu grup ise propagandalarını anti-komünizm üzerine temellendirmektedir. Başlıca propagandaları, Türk-İş'e CHP'lilerin kanalı ile «komünistlerin sızdığı» ve «komünistlerin Türk-İş'i ele geçireceği» iddialarıdır. Ancak, görünen odur ki, faşist eğilimli bu grubun yürütme ve yönetim kurullarında görev alma olasılığı mevcut değildir.

Türk-İş'in 16 Nisan'da yapılacak Genel Kurulunda iktidar için çekişme dışa yansısa da, yansımasa da dengeciler ile sol muhalefet arasında gelişecektir. Ve kuşkusuz burada iktidar olma şansı daha örgütlü çalışan, illerde ve bölgelerde komiteler oluşturan, ileri ve demokrat illeri savuan, dolayısıyla tabandan daha çok destek alan sol muhalefetindir.

Türk-İş içinde geçtiğimiz yıllarda ortaya çıkan «sosyal demokrat» sendikal hareketin 12 sendikayla başladığını, fakat çok kısa bir süre için bu sendikalardan 4'ünün birlikte yürüyebildiklerini hatırlayarak, «sol muhalefet» içindeki sendikaların kaygan bir zeminde olduklarını ve her an bir kaçının «dengeciler»e kayabileceklerini unutmadan, sol muhalefetin vargüçle desteklenmesi gerekmektedir.

İşçi sınıfının biliminin emrettiği şartlarda en gerici sendikalarda dahi çalışmayı görev bilen işçi sınıfı sosyalistlerine bu konuda düşen âcil ödev budur.

TÜRK-İŞ İÇİNDE DEKLERASYONA İMZA KOYAN SOSYAL-DEMOKRAT SENDİKALAR

AĞAÇ-İŞ
DERİ-İŞ
HAVA-İŞ
PETROL-İŞ
TARIM-İŞ
TGS
TEZ BÜRO-İŞ
BASIN-İŞ (Ankara Şubesi)
ÇİMSE-İŞ
DYF-İŞ
KOOP-İŞ
LİKAT-İŞ
T. HARP-İŞ
MADEN FEDERASYONU
YOL-İŞ
BİF
KRİSTAL-İŞ
KAUÇUK-İŞ
TÜMTİS

Kuruluşunun 30.Yılında DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

Dünya Barış Konseyi ve İnsan Hakları

Dünya Barış Konseyi, emperyalizm ve uluslararası gericilik tarafından dünyanın çeşitli ülkelerinde çiğnenmekte olan insan haklarının uluslararası düzeydeki en kararlı savunucularının başında gelmektedir.

DKB, insan hak ve özgürlüklerinin çiğnendiği ülkelerde yürütülen demokratik hareketleri desteklemekte ve sözkonusu hakların sağlanması doğrultusunda dünya kamu oyunun harekete geçirilmesi için yorulmak bilmez bir uğraş sürdürmektedir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin kabulünün otuzuncu yıldönümü nedeniyle, DBK'nın kurduğu İnsan Hakları Özel Komisyonu'nun yaptığı incelemeler sonucunda, Konsey'in yayınladığı nihai deklarasyonu geçen sayımızda vermiştik.

Bu belgeden de görüleceği gibi, DKB, gerek genel olarak dünyada insan haklarının korunup güçlendirilmesi konusunda uluslararası açıdan sürekli bir mücadeleyi sürdürmekte, gerekse insan haklarının çiğnendiği ülkelerdeki durumu tek tek tespit edip, yeryüzünün demokrasiden yana tüm güçlerin bu tek tek durumlar hakkında aydınlatarak, sözkonusu ülkelerdeki demokratik hareketlere yardımcı olmaktadır.

AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERDE ÇİĞNENEN İNSAN HAKLARI

● İnsan haklarının en açık bir biçimde ve pervasızca çiğnendiği alanlardan birisi, hiç kuşkusuz, sömürgeci ve ırkçı beyaz rejimlerin egemenlik altında tuttukları ülkelerdir. DBK'nın Irkçılığa ve ırk ayırımına karşı dile getirdiği görüşlerin özetini geçtiğimiz hafta vermiştik. Irkçılık ve ırk ayırımı güden rejimler olmadıklarını, ABD, İngiltere, F. Almanya gibi batılı metropollerde de bu politikaların sürdürüldüğünü, aynı zamanda azgelişmiş ülkelerdeki çeşitli faşist ya da diğer gerici yönetimlerin ırkçı anlayışlar içinde bulunduklarını belirtmiştik.

● İnsan haklarının en hayasızca çiğnendiği rejimlerden bir kısmı ırkçı yönetimlerse, diğer bir grup da, bilindiği gibi faşist iktidarlar ve gerici rejimlerdir. Bugün Şili, Endonezya başta olmak üzere ve pek çok Latin Amerika, Asya ve Afrika ülkelerinde egemen olan faşist ya da gerici rejimler insan haklarını ayaklar altında tutmaktadırlar.

● DBK, Şili'nin Halk Birliği yönetimini devirerek iktidara el koyan Amerikancı faşist Pinochet cuntasına karşı Şili halkının verdiği mücadeleyi desteklemiş ve Şili halkıyla dünya halklarının uluslararası dayanışmasının güçlenmesinde son derece önemli bir rol oynamıştır. DBK'nın bu çalışmaları, faşist ya da gerici rejimler tarafından yönetilen diğer Latin Amerika halklarıyla dayanışmayı ve onların mücadelesini desteklemeyi, bu doğrultuda dünya kamu oyunun aydınlatılmasını ve harekete geçirilmesini kapsamıştır. DBK'nın bu alandaki çalışmaları arasında, Nicaragua halkının faşist diktatör Somoza yönetimine karşı verdiği mücadelenin desteklenmesi de yeralmıştır.

● Dünya Barış Konseyi'nin insan hakları konusunda uzun yıllardır en ısrarlı uğraşlar sürdürdüğü ülkelerden birisi de İran ve onun devrik monarko-faşist Şah rejimi olmuştur. DBK, İran'daki devrimci ve demokratik güçlerin, faşist diktatörlüğe karşı sürdürdükleri uzun ve çileli mücadelelerin, dünya kamu oyu tarafından genişçe duyulması ve en karanlık istibdat yıllarında dünya ilerici güçlerinin İran halkıyla dayanışmasının geliştirilmesi yolunda etkili bir rol oynamıştır.

● DBK, Orta Doğu'da işgal altındaki Arap topraklarında İsrail istilacılarının insan haklarını çiğnemelerini tüm dünyaya teşhir etmiş ve siyonizme karşı Arap halkları ile uluslararası dayanışmanın etkinleştirilmesi için sürekli uğraş vermiştir.

● Dünya Barış Kenseyi, Afrika'da gerici ve işbirlikçi nitelikli yönetimlerin egemenliği altındaki tüm halkların insan temel hak ve özgürlüklerinin uluslararası düzeydeki en kararlı savunucusu olmuş, emperyalist güçlerin, yerel gericilik ile birlikte alabildiğine çiğnediği demokratik hakların ve özgürlüklerin uluslararası düzeydeki en önde gelen savunucuları arasında yeralmıştır.

● Gene Asya'da emperyalistlerin, faşistlerin ve gericilerin çizmeleri altında çiğnenen insan haklarının savunulmasında önemli rol oynayan DBK, Endonezya'daki, Filipinler, Tayland, Güney Kore ve benzeri ülkelerdeki, Bangladeş ve Pakistan'daki demokratik ve ilerici nitelikli hareketleri desteklemiş, bu halk düşmanı rejimleri dünya kamu oyuna teşhir etmiş, oralarda da insan haklarını kararlıca savunmuştur.

METROPOLLERDE ÇİĞNENEN İNSAN HAKLARI VE DBK

İnsan hakları sadece az gelişmiş ülkelerde çiğnenmemektedir. Birçok emperyalist metropollerdeki egemen yönetimler, kendi ülkelerinde de işlerine gelmeyen konularda insan haklarını pervasızca çiğnemektedirler.

● ABD başta olmak üzere, zenci azınlık nüfusun bulunduğu Batılı ülkelerde, ırk ayırımına paralel olarak, zencilerin insanlık hakları ihlâl edilmektedir.

● Gene, ABD'de yerlilerin (Kızılderililerin) temel hak ve özgürlüklerinin çiğnendiği bir gerçektir. Bugüne değin 17 milyon Amerikan yerlisinin öldürülmesine ve böyle sistemli bir jenosite, «yerli sorununun» ortadan kaldırılmasına yerlilerin asimile edilmesine azami gayret göstermiş olan Amerikan yönetimi bugün hâlâ da asimilasyoncu politikasını sürdürmektedir. Amerikan yerlilerinin egemen gericiliğe karşı sürdürmekte olduğu varolma kavgası ve yaşama hakkı, Dünya Barış Konseyi'nin insan hakları konusundaki önemli uğraş alanlarından birisini oluşturmaktadır.

● Göçmen işçi çalıştıran F. Almanya, İngiltere, Hollanda, Fransa İsviçre vb. gibi Batı Avrupa ülkelerinde, yabancı işçilerin hak ve özgürlükleri konusundaki mücadele, DBK'nın diğer önemli demokratik uğraşları arasındadır.

● Gene İngiliz hükümetinin Kuzel İrlanda'da insan haklarını çiğnemesine karşı halen DBK uluslararası düzeyde etkili bir mücadele sürdürmektedir.

● Öte yandan, komünist ve ilerici hareketin son yıllarda Federal Almanya'da güçlenmesi karşısında, Federal Alman hükümeti, devlet işyerlerinde çalışan üyeleri ve diğer ilerici unsurlar ve özellikle komünist parti üyelerine baskı uygulamaya başlamıştır. Almanların «Berufsverbot» adını verdiği ve komünistlerin işten atılması ya da iş için yaptıkları başvuruların reddedilmesi F. Alman hükümetinin politikası haline gelmiştir. BİRLİK Gazetesi'nde daha önce değindiğimiz bu anti-demokratik uygulamalara karşı, Dünya Barış Konseyi uluslararası düzeyde mücadele etmektedir.

İnsan Hakları İle Barış-Bağımsızlık ve İlerleme Mücadelesi Arasında Sıkı Bir İlişki Vardır

Bilindiği gibi insan hakları yeryüzünde sömürücü egemen sınıfların iktidarda olduğu ülkelerde ihlâl edilmektedir. Dolayısıyla, temel özgürlüklerin yeryüzünde çiğnenmesinin baş suçlusu emperyalizmdir. Emperyalistler, uluslararası gericiliğin önde gelen gücü olarak, yeryüzündeki faşist, ırkçı, gerici ve halk düşmanı her türlü unsurla işbirliği halinde, gerek metropollerde, gerekse ve özellikle denetimleri altında tuttukları azgelişmiş ülkelerde insan haklarına pervasızca saldırmaktadırlar.

Bu nedenle, bir demokrasi uğraşı olan insan hakları mücadelesi, gerçekte ulusal bağımsızlık mücadeleleriyle ve dolasıyla ilerleme yolundaki çabalarla bir bütün teşkil etmektedir.

İnsan hakları doğrultusundaki bu mücadele, hiç kuşkusuz, emperyalizme ve gericiliğe karşı verilen barış mücadelesiyle de yakından ilgilidir. Nitekim, çeşitli uluslararası insan hakları belgelerine ek olarak, temelde bir barış, güvenlik ve işbirliği belgesi olan Helsinki Nihai Senedinde, insan haklarına yer verilmiş olması da bu gerçeğin kanıtları arasındadır.

DBK, uluslararası ve ulusal düzeylerde insan hakları uğruna verilmekte olan mücadeleleri güçlendiren başlıca güvencelerden ve bu doğrultudaki uluslararası dayanışma platformlarından birisidir.

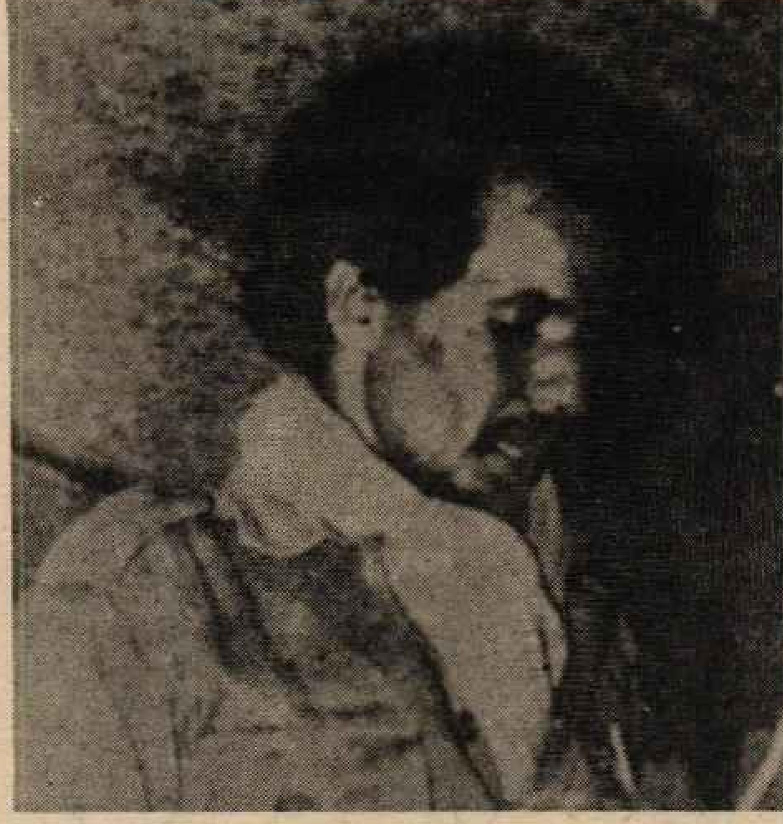
BATI SAHRA'DAN DÖNEN ALİ KAR'LA SÖYLEŞİ

POLISARIO Cephesi'nin davetlisi olarak, S.D.A. Cumhuriyeti'nin 3. kuruluş yıldönümünü kutlama törenlerine katılan TSİP delegasyonundan Ali Kar 19 Mart günü yurda döndü. Emperyalizmin ve bölgedeki gerici rejimlerin dolaysız saldırılarına karşı silahlı mücadele veren Batı Sahra halkının bu haklı mücadelesini yakından gören TSİP MYK üyesi Ali Kar'la yaptığımız söyleşiyi aşağıda yayınlıyoruz:

BİRLİK : Polisario Cephesi Fas ve Moritanya istilacılarına karşı savaşıyor. Batı Sahra halkının bu haklı mücadelesinin özel olarak işgal altındaki topraklarının kurtarılması amacını taşıdığını biliyoruz. Ancak tüm dünyanın barış güçlerince desteklenen bu mücadelenin, dünya barışı çerçevesinde daha geniş boyutları olduğundan sözedilebilir mi?

ALİ KAR : Şüphesiz Batı Sahra halkının bugün vermekte olduğu kurtuluş savaşı, haklı bir savaştır. Bu savaş, sadece Fas ve Moritanya istilâcılarına karşı bir savaş değil, aynı zamanda emperyalist sisteme ve onun bölgedeki uzantılarına karşı bir savaştır da. Fas ve Moritanya bu savaşta sadece birer araçtırlar. Esasında bu savaşı kışkırtan ve tezgâhlayanlar, ABD emperyalistleri ve bölgedeki çıkarları onlarla bütünüyle uyuşan Fransız tekelleridir. Bu nedenle Batı Sahra halkının kurtuluş mücadelesi, bir yanıyla Sahra halkına ait toprakların işgalden kurtarılmasını amaçlarken, öbür yanıyla da emperyalizmin bölge ve dünya barışını tehdit eden dolaylı ve dolaysız saldırılarına karşı verilen çok yönlü bir halk savaşıdır. POLISARIO'nun öncülük ettiği bu savaş yakın zamanda başarıya ulaşacaktır. Bu, sadece benim kanım değil, bütün dünya kamuoyunun, anti-emperyalist tüm devrimci güçlerin de ortak kanısıdır. Batı Sahra halkının zaferi ile emperyalizm bu bölgede kesin yenilgiye uğratılmış olacaktır ve geriletilecektir. Böylece Dünya Devrimci Süreci ve topyekün barış güçleri yeni bir mevzi daha kazanmış olacaklardır.

BİRLİK : Sahra halkının mücadelesinin düşmanları olduğu kadar dostları da var. Dolayısıyla bu savaş mihveri etrafında, dünya ölçüsündeki çatışmaların ve kutuplaşmaların bir uzantısını görmemiz mümkün olmalıdır. Bu haklı savaşın, bir de bu açıdan ve ana hatlarıyla tahlilini yapar mısınız?

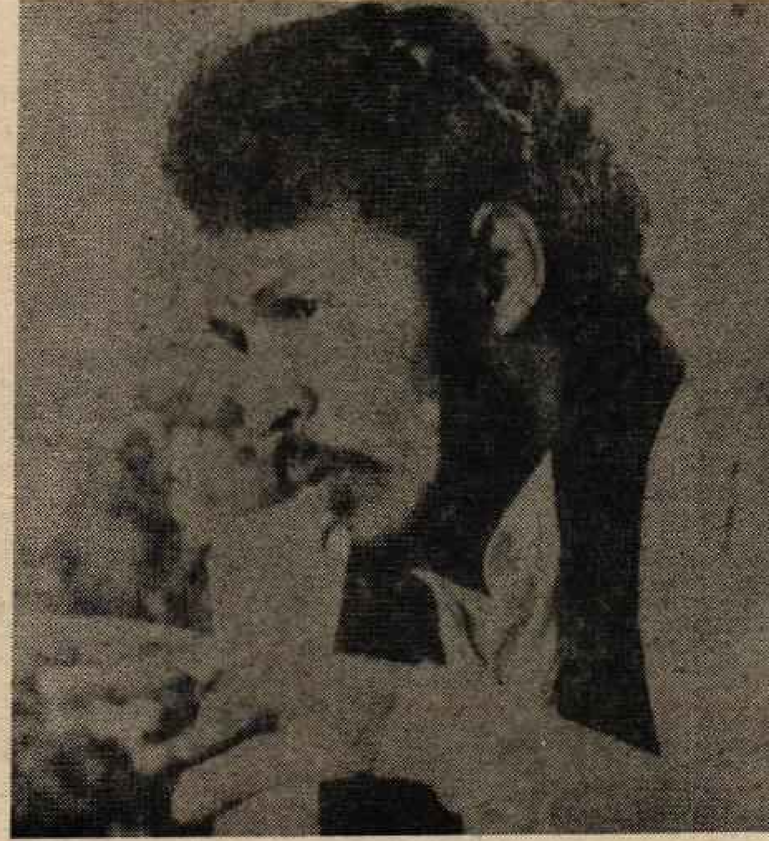
POLISARIO Cephesi Genel Sekreteri Mohamed Abdelaziz

ALİ KAR : Bu aşamada Batı Sahra halkının dolaysız düşmanları ABD militarizmidir, Fransız tekelleridir, Fas ve Moritanya istilâcılarıdır. Dolaylı düşmanları ise hiç kuşku yok ki, başta Afrika'nın gerici rejimleri olmak üzere, tüm barış düşmanları ve halkların çıkarları karşısında bloklaşan dünya gericiliğidir.

Batı Sahra halkının haklı mücadelesinin dostlarına gelince, bunlar, Dünya Devrimci sürecinde yer alan tüm uluslararası güçlerdir. Dünya devrimci ve ilerici kamuoyunun Batı Sahra halkıyla ve POLISARIO Cephesi'yle enternasyonal dayanışması Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti ile S.D.A.C. arasındaki işbirliğinde, FLN ile POLISARIO Cephesi arasındaki beraberlikte simgelenmektedir.

BİRLİK : B. Sahra halkının kurtuluş mücadelesinin, kurtarılmış topraklarda yeni bir hayatın kurulması çalışmalarıyla iç içe yürütüldüğünü, kurulan düzenin, halkın kollektif katılımıyla yaratıldığını söylemek mümkün müdür?

ALİ KAR : Sahra halkının, kurtuluş mücadelesinin yanı sıra, yeni ve ülke şartlarına uygun, sosyalist yönelimli bir toplumun yaratılması yönündeki çabalarını kurtarılmış topraklar üzerinde açıkça görmek olanağını bulduk. Özellikle, Parti'ye üye olanlar organlaştırılıyor, kollektif bir eğitim ve örgütlenmeden geçirilerek, sosyal ilerlemeyi hedefleyen bir toplumun yaratılmasına aktif olarak katılmalarının olanakları hazırlanıyor. Devlet örgütlenmesinin ve gerçekleştirilen kurumların da aynı yönde şekillendiğini söylemek mümkündür.

SDAC Başbakanı Mohamed Lamine

BİRLİK : Sahra halkının mücadelesinde kadınların aktif ve etkin bir konuma sahip olduklarını biliyoruz. Kadınların kurtuluş mücadelesindeki yeri ve önemi konusunda bir örnek teşkil ettiğinden kuşku duymadığımız Sahra kadınının somut durumu hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

ALİ KAR : Sahra'da kadınlar toplumun çok önemli bir bölümünü oluşturuyorlar. Gerek ulusal kurtuluş mücadelelerinde olsun, gerekse sınıfsal kurtuluş mücadelesinde olsun, kadınların çok önemli bir role sahip bulundukları bilinir. POLISARIO Cephesi bu önemi bütün ciddiyetiyle kavramıştır. Sahralı kadınlar, bir bakıma genç sayılabilecek bir mücadelenin içinden gelmelerine rağmen, umulmadık ölçüde politize olmuş bulunmaktadırlar. Bütün emekçiler gibi kadınlar da devlet örgütlenmesinde ve yönetiminde etkinliğe sahiptirler. Her Sahra kadını bir devlet komitesinde mutlaka görev almış bulunuyor. Bu komitelerden bazılarını (sağlık, adalet, iaşe, eğitim, imar ve inşa, el sanatları) ve çalışmalarını görme olanağına kavuştuk.

Parti içinde çalışan kadınlardan da söz etmem gerekir. Burada aşağıdan yukarıya doğru olmak üzere, köy komiteleri, bölge komiteleri ve merkez komitesi organlarında, siyasal örgütlenmenin bütün kademelerinde kadınlar görev yapıyorlar. Sanayi bulunmadığı için fabrika komiteleri kurulmamış. Parti'nin en üst organı olan POLISARIO Cephesi Politbürosunda bir kadın üye bulunmaktadır.

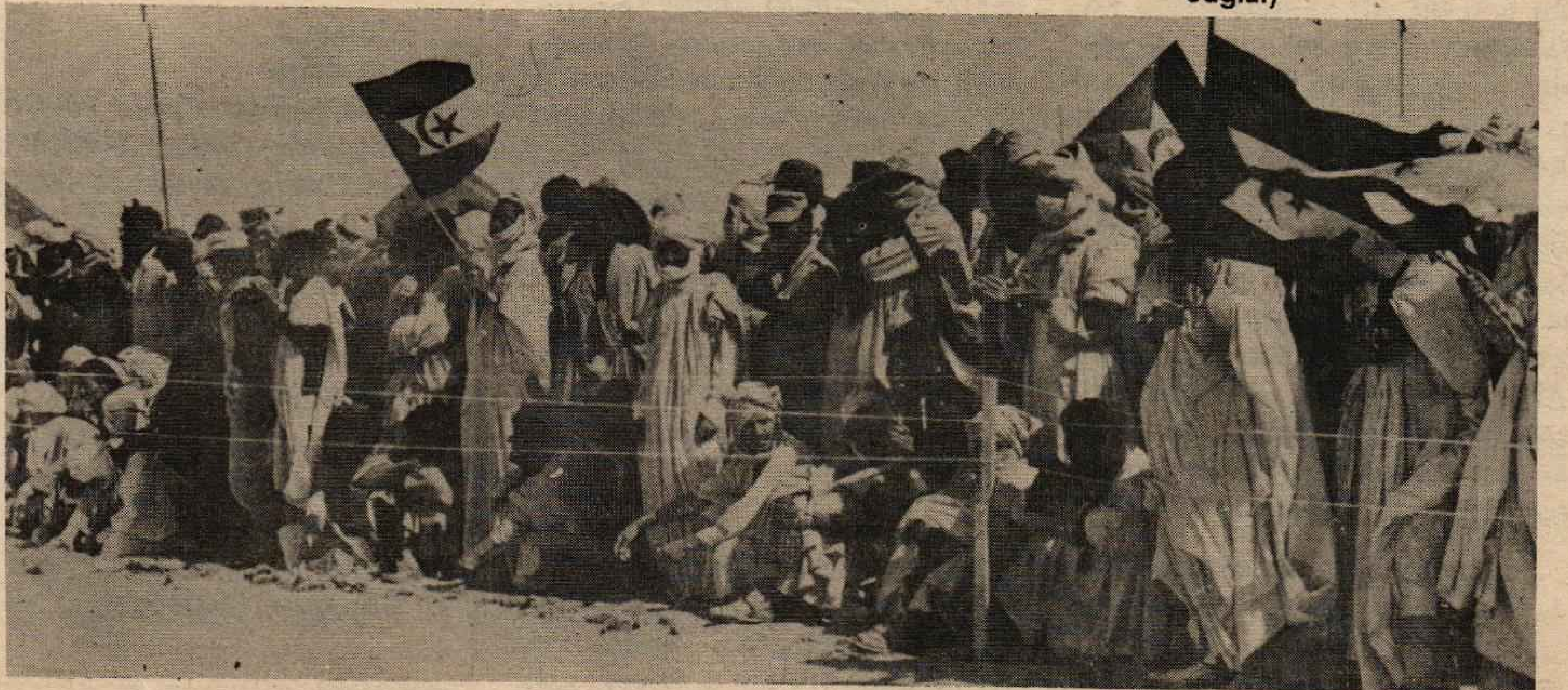
BİRLİK : Gezi sırasında yaptığınız görüşmeler ve kurduğunuz ilişkiler hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

ALİ KAR : POLISARIO Cephesi Genel Sekreteri ve Devrim Komuta Konseyi Başkanı Mohamed Abdelaziz'le özel bir görüşmemiz oldu. Partimiz'le POLISARIO Cephesi arasında devam eden dostluk ve enternasyonalist dayanışmanın giderek daha da güçlendirilmesi, Sahra halkının soylu mücadelesine dünya halklarının duyduğu sempati ve sağladığı destek, görüşmelerimizin esas konusunu oluşturdu.

Genel Sekreter Abdelaziz, görüşmemizde, Sahra halkının mücadelesi üzerinde Orta Doğu bölgesinde bir suskunluk perdesinin sürüp gittiğini belirtti ve bu perdenin henüz yırtılamadığından sözetti. Abdelaziz ayrıca TSİP'in, bu bölgede Sahra halkının «sözcüsü» olmasını beklediğini, mücadelelerinin haklılığını sadece ülkemizde değil, diğer ülkelerin kamuoyuna da anlatacağımıza güvendiğini söyledi.

Partimiz'in proletarya enternasyonalizmine olan sarsılmaz bağlılığını, aramızdaki dayanışmanın güvencesi olarak gören Abdelaziz, kendilerinin de enternasyonal dayanışmaya TSİP gibi büyük değer biçtiklerini belirterek, düşmanlarımızın, dolayısıyla da mücadelemizin ortak olduğundan sözetti.

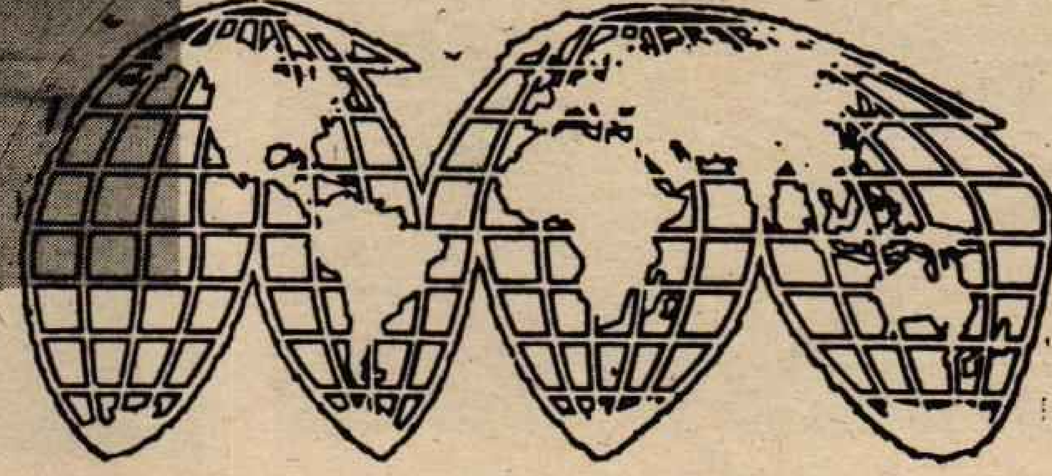
(Ali Kar'ın gezi izlenimlerinin ikinci bölümünü gelecek sayımızda yayınlayacağız.)

Artistik Patinaj İkincileri Çerkasova - Şarkrai (SSCB)

SPOR

«Boyalı» basın kimi aldatıyor?

ARTİSTİK PATİNAJDA «ABD'NİN SOVYET HEGEMONYASINA SON VERDİĞİ» MASALI !

Dünya Artistik Patinaj Şampiyonası geçtiğimiz günlerde Viyana'da yapıldı. Gazetelere TRT ye ve özellikle «boyalı» basına göre şampiyonanın «flaş» olayı «Sovyetlerin bu spordaki hegemonyasına ABD'li sporcular tarafından son verilmiş» olmasıydı. Yeni bir toplumla birlikte yeni bir insan yaratan sosyalizmin, daha sağlıklı ve gelişkin nesiller yetiştirilmesi yolunda spor alanında kazandığı başarılar uzunca bir zamandır kapitalist kampın özellikle emperyalist metropollerin hasetini çekmektedir. Bu nedenle de kedinin erişemediği ciğere «pis» demesi misali, onlar sosyalist ülkelerin başarılarını zemmetmek, küçük göstermek için olanca vasıtalarını ve şirretliklerini seferber ederler. Hele bu arada bir kaç başarılı sonuç aldılar mıydı, kopardıkları vaveylaya diyecek yoktur. Son Artistik buz pateni şampiyonasında bu dediğimizin çarpıcı bir örneğini gördük.

Sovyetler Birliği özellikle «çiftler»de devamlı başarı kazanan bir ülke. Son 15 yıldır bu dalda hep birinci olmuşlar ve son 10 yıldır da partnerleri, önce Ulyano, sonra Zaitsev'le birlikte şampiyonluğu kimseye bırakmayan İrina Rodnina'nın efsaneleşmiş bir ünü var. Anek İrina 1 ay önce çocuk doğurduğu için bu çift şampiyonaya katılamadı. Aynı şekilde 2 ay kadar önce Zagrep'te yapılan Avrupa Şampiyonasına da bu çift katılamamış ve orada sovyet çifti Marina Çerkasova-Sergei Şakray şampiyon olmuştu. Viyana da ise bu sovyet çifti ikinci oldu, şampiyonluğu Tai Babilonia-Randy Gardner'den oluşan ABD çifti kazandı. Ve ABD çifti şampiyon olur olmaz kıyamet koptu: *«ABD Sovyetler hegemonyasına son vermiş!»*

Allahtan ki bizzat ABD çifti bu kadar yukardan atmayarak alçak gönüllü davrandı. Her ikisi de bu şampiyonluğu ancak Rodnina-Zaitsev çiftinin yokluğunda kazanabildiklerini bu şampiyonlukla piste veda edeceklerini, çünkü gelecek yıl Sovyet çifti karşısında hiçbir iddialarının olamayacağını söylediler.

Ama kıraldan daha kıralcı yerli «boyalı» basın bildiğini okumaya devam etti. Bakalım gerçekten öyle mi oldu? Yani Artistik Patinajda «ABD Sovyet hegemonyası»na son verdi mi?!

Bir kere sporda «hegemonya»dan bahsetmek, sporun amaçlarından birisi olan kardeşliği pekiştirmenin değil, halklar arasındaki ilişkilere düşmanca bakan ilkel bir anlayışın göstergesidir. Sporda, ya da sporun şu veya bu dalında *başarılı* veya *başarısız* olunur sadece. Ve Sovyetler Birliği gerçekler istenildiği kadar çarpıtılsın Artistik Patinajda başarılı, hem de çok başarılı. Sadece şu sayılar yeter. Son 10 yılın dünya şampiyonalarındaki 40 birinciliğin 21'ini yani yarıdan fazlasını Sovyetler kazanmış. ABD'nin birincilikleri ise sadece 5. Bu da azımsanacak bir sonuç değil. Ve ABD başarılı sayılabilecek bir ülke Ama onun başarısı Sovyetlerinki yanında çok sönük kalıyor!

Ve işte «Sovyet hegemonyasına ABD tarafından son verildiği» iddia edilen son şampiyonanın sonuçları. Çiftlerdeki sıralamada ilk 5 e 3 Sovyet çifti birden giriyor. 2 nciliği kazanan Sovyet çifti yanısıra 4 üncü ve 5'inci sıraları da Sovyet sporcuları alıyorlar. İlk 5 e giren ve 3 üncülüğü kazanan Demokratik Alman çifti ise sosyalistlerin bu daldaki üstünlüklerini pekiştiriyor. Daha ilginci, ilk 10 arasında bir başka ABD çifti bile yok. Şimdi sormak gerekmez mi, *bu mu sizin deyiminizle «Sovyet hegemonyası»na son verilmiş olması* diye?

Sovyetler Birliği'nin Şampiyonada aldığı sonuçları toptan değerlendirmek için diğer yarışların derecelendirilmesine de kısaca göz atalım.

Çizelge 1
Çiftler
1. Babilonia - Gardner (ABD)
2. Çerkasova - Şarkrai (SSCB)
3. Baez - Tierbach (DAC)

Çizelge 2
Buz dansı
1. Liniçuk - Karpanasov (SSCB)
2. Regoeczy - Sallay (Macaristan)
3. Moiseyeva - Minenkov (SSCB)

Çizelge 3
Tek erkekler
1. Kovaliev (SSCB)
2. Cousins (İngiltere)
3. Hoffman (DAC)

Çizelge 4
Tek kadınlar
1. Frattianne (ABD)
2. Poech (DAC)
3. Watanabe (Japonya)

Görüldüğü gibi çiflerde 1 gümüş madalya alan ve ilk 5 e üç çift sokan Sovyetler buz dansında 1 altın 1 bronz, tek erkeklerde ise 1 altın madalya kazandılar. Böylece şampiyonada dağıtılan toplam 12 madalyanın 4 adedi, yani üçte biri Sovyet sporcuları tarafından kazanıldı. Oysa ABD sadece 2 madalya kazanabildi. Gerçi bu madalyalar altındı yani iki dalda da ABD'li sporcular birinci olmuşlardı, ama ABD'liler hiçbir dalda değil ilk üçe, ilk beşe başka sporcu sokamamışlardı. Oysa bu Şampiyona'da kendinden hiç söz edilmeyen DDR 1'i gümüş 2'si bronz olmak üzere 3 madalya toplarken (toplam madalyaların 1/4'ü) katıldığı dalların hiç birisinde ilk 10'un altına düşmedi. Yine Macaristan, Çekoslovakya gibi sosyalist ülkelerin sporcuları da —Macar çiftinin buz dansında kazandığı gümüş dışında başka madalya alamamalarına rağmen— devamlı üst sıralarda yer tutmayı başardılar.

Kısacası son şampiyona sosyalizmin sporda kazandığı başarıları kanıtlayan bir gösterge oldu. Toplam olarak ele alındığında 12 madalyanın 8 i, yani madalyaların 2/3 ü sosyalist ülkelere gitti. Metropol kapitalist ülkelere ise sadece 4 madalya kaldı. Yani sosyalist ülkelerin aldıklarının yarısı kadar!

Bir başka değerlendiriş açısından ise emperyalist metropollerin tümünün bir arada elde ettiği madalyalar —yani 2 altın, 1 gümüş, 1 bronz— Sovyetler Birliğinin tek başına kazandığı madalyalarla eş değer! Bir yanda kapitalist ülkelerin tümü, bir yanda tek başına Sovyetler Birliği! Ve «boyalı» basından yükselen «ABD'nin Artistik Patinajda Sovyet hegemonyasına son verdiği» masalı!

Buz Dansı Birincileri Liniçuk-Karpanasov

Brecht Ve İşçi Sınıfı

Seyit Nezir

"MAKİNALARIN TÜRKÜSÜ"

«Brecht mi, Lukacs mı» tartışmasının fırtınalı bir biçimde gelişeceğinin ve bütün sanat alanını sallayacağının belirtileri görülmeye başladı şu günlerde, A. Kadir usta, ustalığına yaraşır bir işe soyundu yine: Brecht' in tüm şiirlerinden seçmeler yaparak üç cilt halinde, hemen hemen bütününe yakın boyutlarda ve şiirinin ana damarlarıyla onu Türkiye'li okura kazandırmak. 1972 başında, Bertolt Brecht'in şiirlerinden bir demet toplayıp «Halkın Ekmeği» adıyla ve Asım Bezirci'yle birlikte çeviren A. Kadir, bu kez, daha kapsamlı biçimde giriştiği yeni çevirilerde Gülen Fındıklı'yla ortaklaşıyor. Görünüşe göre, daha önce yayınlanmış olan şiirler, Makinaların Türküsü'yle başlayan üç ciltlik dizide yer almayacak. Bu demektir ki, sonunda A. Kadir, dilimize Brecht'ten dört ciltlik bir şiir birikimi kazandırmış olacak. Doğrusu, bunca oylumlu bir çaba, dünya demokratik şiirinin içeriğini usanmadan, oya işler gibi Türkçeyle işleyen bu çeviri ustasından beklenirdi ancak.

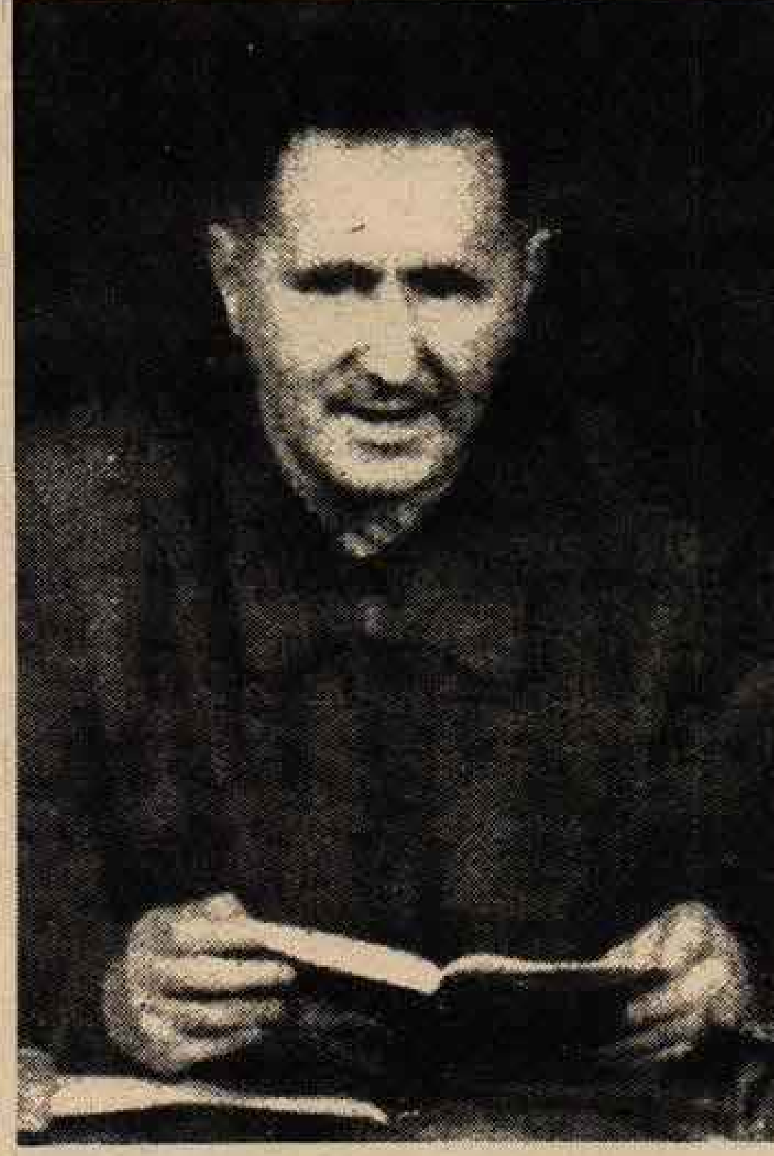
Brecht, bir tiyatro yazarı olarak bilinir öncelikle. Bu, yalnızca onun tiyatroya temelli bir değişiklik getirme çabasından değil, daha çok oyun yazarı olarak önemsenmesinden de ileri geliyor. Gerçekte Brecht'in sosyalist gerçekçi sanat ilkeleri, roman, şiir ve denemeleri de içerde olmak üzere, eserinin bütünü göz önünde tutulursa kavranabilir. Oysa, Brecht'i bu bütünlüklü yapısıyla değerlendirme olanağından henüz oldukça uzaktır ülkemiz sanatçısı. Bu nedenle de onun ne söylediği konusunda bir düşünce birliğine varılamıyor; doğru bir yorumu yapılamıyor.

Bu yazının konusu, ne bu yorumu yapmak, ne de Brecht üzerine işlenen birtakım yanlışlara değinmektir. Hele Brecht'le Lukacs'ın neden uzlaşamadıklarını tartışmak hiç değildir. Kaldı ki bu işi gerçekten yapmaları, şu ya da bu kişinin nasıl karşılayacağı kaygısından önce, bunu tarihsel bir sorumluluk olarak üstlenip yürekli ve ilkeli bir tavırla yapmaları gerekenler varken!

Ama Brecht'in okurlara ve giderek işçi sınıfına öğrettiği, öğrenebileceklerine kesinlikle güvendiği açık doğrular var ve onun yalın bir anlatımla ortaya sürdüğü bu doğrular açısından şiirlerinin sınıf mücadelesindeki etkinliği, açıklanabilir bir olaydır. Hitler faşizminin yalnızca Almanya'yı değil, bütün dünyayı; yalnızca işçi sınıfını değil, bütün emekçi sınıfları tehdit ettiğini, bütün insanlık kültürünü yok etmeye kalkıştığını gören bir yazar olarak Brecht, aslında, anlaşılmayı istediği kadar çok bir başka şeyi isteyemezdi. «Gerçekçi» yapıtları kavgacı yapıtlar diye tanımlamamız iyi olur,» diyen ve amacı, insanlığı faşizme karşı dik tutmak olan bir yazar, «kendileri için yazdığı sınıfların düzeyini» göz önünde tutacağına göre, «yüreklice, alışılmamış şeyleri işçilere vermekten kaçınamaz»dı. Ama bir tek şeye özgürlük tanınmasına sonuna kadar karşıydı: Savaşı yücelten yazılara! Çünkü bu yazılar, yani savaş kışkırtıcılığı, yalnızca Brecht'in bütün eserini armağan ettiği işçi sınıfını değil, geleceği bu sınıfın omuzlarında olan bütün insanlığı karşısına alıyordu. Faşist barbarlığın saldırısına uğrayan kültürü, «maddi silahlarla», politik ifadesiyle söylenecek olursa, kitlelerin gücünde maddeleşen devrimci bilinçle korumak gereğini, bütün ilerici yazarlara haykırıyor ve faşist istilânın özünün mülkiyet ilişkilerinde yattığını üstüne basa basa vurguluyordu. Ve diyordu ki: «Gereksindiğimiz sanat, gerçekliği yansıtırken, onu etkileyen ve değiştiren, geniş halk kitlelerinin yaşam koşullarını düzeltmeyi amaç edinen bir sanattır.»

«Yedi kapılı Teb şehrini kuran kim?» sorusunu tarihe ve onun içinde yer almış ezenlerin son mirasçısı burjuvaziye soran işçidir onun konusu. «Karalar içinde dindirmek için yasını Rusya'dan bir dulluk örtüsü» alan, nazi propagandasıyla aldatılmış acılı Alman kadınıdır.

Düşüncenin ve hayatın karmaşık diyalektiği içindeki yalın gerçeği apaçık göstermeye ve okurunu sarsmaya yönelir onun şiiri. İlk bakışta, alışılmış, umursamayan, günlük olaylardır anlattığı. Ama o olayda umursanması gereken birşey vardır, kurtarılması gereken bir insani ilişki vardır, bilince çıkarılması zorunlu bir soru vardır. Faşizmin yalan ve demogoji üzerini kurulu propagandasının şartlandırmasına direnen, düşünen ve coşkusunu hayatın yeni bir gerçeğini sezmekte bulan insanın şiiridir Brecht'in şiiri.

Ve insanı boşaltan, rahatlatan bir coşku değildir bu; öfkelendiren, eyleme sokan ve örgütlenme ihtiyacını duyuran bir coşkudur.

Kendi davası için
dövüşmeyen
Dövüşecek düşmanın
davası için.

Brecht, gerçekliğe, onu sürekli kurcalıyan bir yaklaşımla eğilerek, lirizmin, yalın ve yer yer ince alaylarla insanı kendinin farkına vardıran bir anlatımda gerçekleştirir. Küçücük olaylardan büyük sorular çıkarmak, başka hiçbir yazara nasib olmayacak kadar ona vergi bir yöntemdir.

Konuşacak kim?
Konuşmamış olan.
Kim girecek içeri?
Henüz girmemiş olan.
....
Turşuyu tatlı yapacak
şekeri ekşi.
Dikecek yüksek bir kule
betondaki çatlaklardan.
Bu yüzden şükrediyoruz
tanrımıza
bize gönderdi diye Hitler'i.

1917 Smolni'sinde bolşeviklerı anlattığı şiirinde, bir olayı ayrıntılarıyla hikâye eder ve ilk bakışta okura bir hikâye okuttururken, okuru birden silkeler. Kitlelerin güveninin kazanılıp kazanılmadığına ilişkin küçücük bir olaydan, büyük bir deney çıkartır. Brecht'in şiiri budur.

Kitabın ilk şiirinde, makinaların, yeni bir dünyayı, işçi sınıfının elleri üzerinde yükselen, bütün dünya işçilerinin kardeşliğini haber verişini dile getirir:

Akağaçlar arasında esen
rüzgâr değil bu, oğlum,
bir türkü de değil
yapayalnız aya söylenen,
vahşi küreyişidir bu günlük
emeğimizin
Hem lânetleriz biz onu, hem
bir nimet sayarız,
çünkü kentlerimizin
sesidir o,
çünkü en sevdiğimiz
türküdür o,
çünkü hepimizin anladığı
dildir o,
çünkü olacaktır
çok geçmeden o
dünyanın anadili.

1919 Alman devriminin Spartakist önderlerinden Rosa Lüksemburg için yazdığı küçücük ağıt, Buhran Yılları Şiirleri'nin en güzellerinden biri:

MEZAR TAŞINA YAZIT,
1919

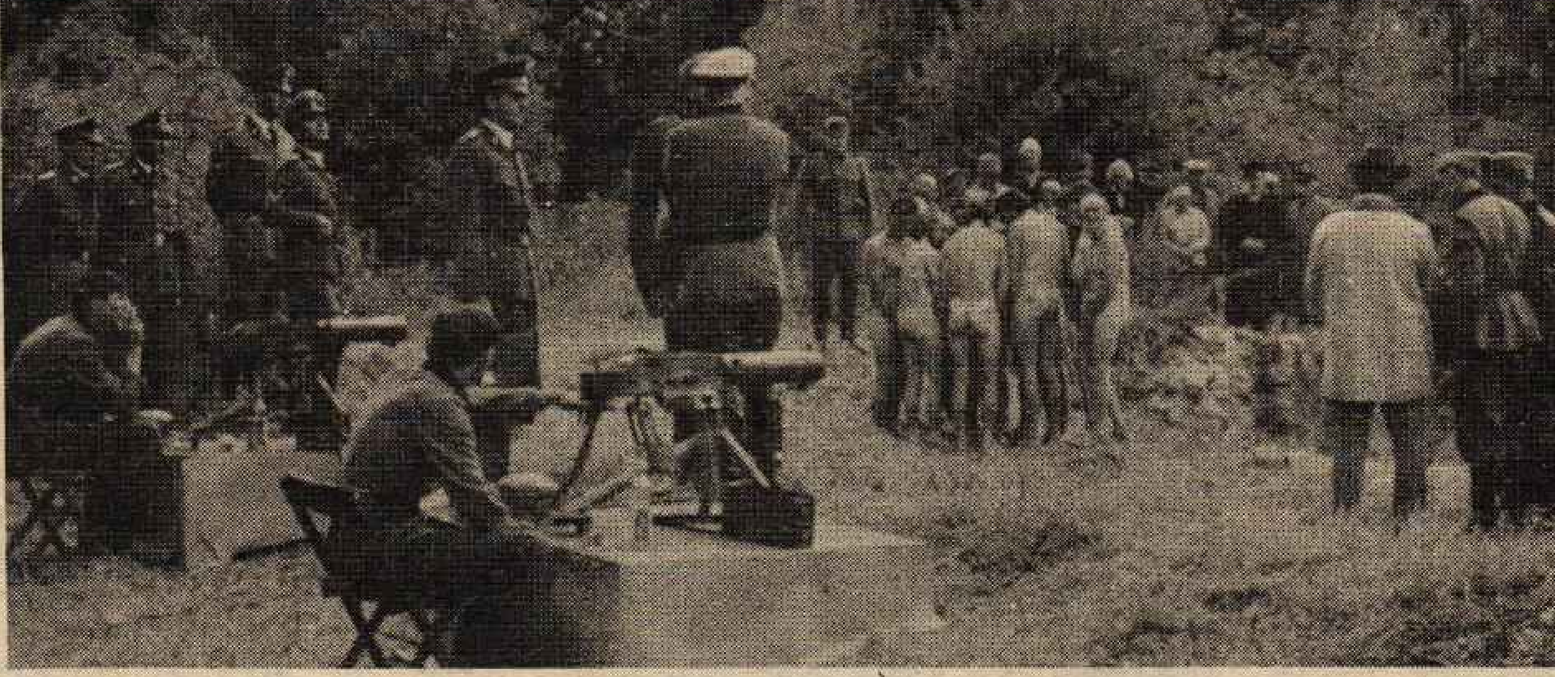
Kızı Roza da göçtü gitti.
Gözlerden saklandı yattığı
yer.
Yaşamın ne olduğunu
anlattıydı yoksullara
ve bu yüzden ezdi onu
zenginler.

Hür Almanya'yla, faşizmin kucağına uykulu gözlerle yuvarlanan Almanya'yla, bir şiirde ancak bu incelikle alay edilir.

Brecht, «insan, her devirdeki tüm toplumsal ilişkilerin bütünüdür.» gerçeğini olanca derinliğiyle eserine özümletmiş bir yazar, bir militan sosyalist gerçekçi olarak; işçi sınıfının her zaman el attığı ve her okuyuşunda hayatın günlük karmaşasında gözünden kaçan gerçekleri bulabildiği bir şair olarak, A. Kadir'in usta - işi çevirileriyle elimizin altında olacaktır.

Belgelerle Faşizmin Vahşeti

HOLOCAUST

Amerikan yapımı bir TV filmi son aylarda bütün Avrupa ülkelerinde yayınlandı ve büyük yankılar uyandırdı. «HOLOCAUST» (AFET) adlı bu belgesel film İkinci Dünya Savaşı öncesinde ve savaş sırasında Nazilerin işledikleri insanlık suçlarını sergiliyor. Bizde de televizyon yayın programına alındığı halde sonradan her nasılsa gösterilmesinden vazgeçilen bu filmdeki olayları bizzat yaşayanlardan birinin anlattıkları, faşizmin ne menem bir belâ olduğunu göstermesi bakımından bugün de ilginçliiğni koruyor.

Üniversitedeki direnişçilerden Marie-Elisa Cohen, özel polist müfrezesi tarafından 1942 Mayıs'ında tutuklandı. La Santé ve Romainville'de kaldıktan sonra 24 Ocak 1943'de Auschwitz'e götürüldü. Ölüm sanayiinin doruk noktasına nasıl çıktığını şöyle anlatıyor:

Auschwitz'e ilk götürülenler Polonyalılardı. 14 Haziran 1940'da 728 genç Polonyalı yurtsever Auschwitz'e gönderildiler. Polonya hapishaneleri artık tüm direnişçileri almadığı için naziler bu kampı açmışlardı ve buradaki dayanılmaz koşullarda tutukluların üçte ikisi öldü. Sonraları buraya, kendilerini daha da korkunç bir kaderin beklediği Sovyet savaş tutukluları geldi. Yahudi Irkından kafilelerin gelmeye başladığı tarih ise 1942.

Fransa'dan Auschwitz'e hareket eden 73 kafilenin 70'i ırk kafilesi, ikisi rehinler kafilesi ve sonuncusu da 30 Nisan 1944'de kampa varan, misilleme için tutuklananlar kafilesiydi. Bu sonuncu kafilede Marcel Paul, Andre Boulloche ve şair Desnos bulunuyordu... Belirtmekten geri kalmamak gerekir ki ırk kafilelerinde direnişçiler de vardı. 70 ırk kafilesinin 43'ü yalnızca 1942 yılında gelmişti. Milli polis genel sekreterliğinin, işgal altındaki bölge delegesi Leguay'ın, yahudi sorunları genel komiseri Darquier de Pellepoix'e yazdığı mektuplarda, 1942'den itibaren, Vichy hükümetinin emri üzerine yahudilerin Fransız jandarmaları tarafından nasıl tutuklandıkları anlatılıyor; jandarmaların, işgal edilmiş bölgede ya da bu bölge dışındaki kamplarda oturan yahudileri Alman yetkililerine nasıl teslim ettikleri de yazılıyor.

YÜKLEYİCİLER

Auschwitz için alınan önemli kararların tarihi 1942'dir. «Yahudi sorununun nihai çözümü», 20 Ocak 1942'de Wannsee konferansında kararlaştırıldı. Ekonomik işler şefi Polh'un reçetesinin, yani çalışmayla kitle kırımının tarihi ise 30 Nisan 1942 idi. Auschwitz'in tam randımanla çalışmaya başlaması, 1943 ilkbaharında oldu. Gaz odaları, ölü yakma fırınlarının ayrılmaz parçasıydı. Gaz odaları bodrumda iken, gazlanmışların cesetleri yükleyicilerle yukarı çıkarılıyordu. Diğer bir fırın tipinde ise, herşey aynı katta yapılıyordu. Bu durumda, cesetler arabalarla taşınırdı. Yakma fırınlarından önce gazlama, daha evvel, gaz odaları haline getirilmiş iki çeftlikte yapılıyordu ve bunların her ikisi ancak 2000 kişi alıyordu.

1942 Temmuz'unda Auschwitz'i ziyarete gelen Himmler, ölü yakma çalışmalarını, fırınlara gaz odalarını katarak hızlandırdı.

Bu odalar inşa edilirken cesetler, çukurlarda tahta yığınları üzerine konarak ve benzin ya da metil alkolle ıslatıldıktan sonra yakılıyordu.

Gazlama ile yoketme, 1941 Temmuz'unda kararlaştırıldı. O dönemde Auschwitz kumandanı olan Hess, gazlamaya karar verileceğini ve bunun yahudilerden kurtulmak için en uygun çözüm olduğunu daha önceden biliyordu. 3 Eylül 1941'de Hess'in yardımcılarından biri, Alman ordusunda uzun zamandır kullanılan böcek öldürücü Ziklon B'yi, 250 Polonyalı hasta ve 600 Sovyet savaş tutuklusu üzerinde denedi. Bu gazlama, toplu oturulan mahzenlerde gerçekleşti. Bu işleme, Wannsee Konferansına kadar kısıtlı olarak devam edildi.

SİNEKLER GİBİ

1943'den itibaren, Auschwitz'de ölüm sanayii, ölü sayısındaki randımanda ve ölü eşyalarının kullanımında en üst dereceye çıkarıldı. Birkenau kampında bir bölüm, çingene kampına dönüştürüldü. Çingenleri oraya aile halinde üstüste yığıyorlardı. Onlardan çalışma istenmediği için, pratik olarak hiçbir yiyecek de verilmiyordu. Nitekim sinekler gibi öldüler. Hatta kalanlar da 1944 Ağustos'unda gazlandılar. Macar yahudilerinin yokedilişini de hatırlıyorum. Günde 5-6 kafile halinde geliyorlardı. Trenler 16 Mayıs 1944'den Temmuz 1944 sonuna kadar hep onları taşıdı. Ölü yakma fırınları yetmiyordu artık; cesetleri yakmak için, dallarla doldurulan çukurlar tekrar kullanılmaya başlandı.

El konulan eşyalara ya da giysilere gelince bunlar, özel paketler halinde toplanıyor ve sürgünleri getiren trenler bu paketlerle dolu olarak gidiyordu.

Auschwitz'e bağlı 39 yardımcı kampın 31'i sanayi kampıydı. Bunlar arasında özellikle, Monowitz'deki IG Farben kampını söylemek gerekir. Çünkü burası, Ziklon B'yi yapan tröstün şubelerinden biriydi.

SIR

SS'ler cinayetlerini daima büyük bir gizlilikle sakladılar. Kuşkusuz bunun, inkâr etmelerine olanak vereceğini düşünüyorlardı. «Özel muamele», «Yeni yerleşim», «Hastaları uzaklaştırmak» gibi deyimlerin kullanılışı, SS yetkililerini, yazdıkları yazılarda «Gazlama» kelimesini kullanmaktan korudu.

Nihai sona gönderilen kafilelerin listelerine genellikle SB harfleri ekleniyordu (Souder - behandlung: özel muamele), ve kamyonlar «Yahudilerin yeni yerleşimi» için Ziklon B almaya gidiyorlardı..

L'Humanité, 26 Şubat 1979

Birlik BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL., 1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançan — 6300 Giessen 1 Postfaach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: SONAKIN **Ofset — Dizgi: Evren Matbaası - S. B. T.: 26.3.1979**